1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 56. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 27-го БЕРЕЗНЯ 1973 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, MARCH 27, 1973 No. 56. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Понеділок, 26 березня 1973

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА РИЧАРДА НІКСОНА передбачає, що вже цього літа може розпочатися чимала криза в ділянці постачання нафтою і нафтопродуктами, в тому й бензини для автомобілів, кількість яких стало збільшується. Тому Адміністрація скасувала вже всі обмеження на довіз нафти й нафтопродуктів з-ра кордону. Нафтопереробна промисловість у ЗСА має збільшити кількість своєї продукції, щоб оминути чи бодай злагіднити кризу з пальним.

ІЗ ПАЛМЕРУ НА АЛЯСЦІ ПОВІДОМИЛИ, що там зареєстрували землетрус. Було відчутно кілька середньої сили підземних поштовхів, які не завдали практично ніякої шкоди. Сейсмічна обсерваторія на горі Палмер повідомила, що цей землетрус був десь під дном океану, досить глибокому у тому районі.

ПРИБЕРЕЖНА ОХОРОНА ЗСА ЗНАЙШЛА дотепер 2 моряків із норвезького корабля „Норсе Варіант", який затонув під час дуже сильної бурі недалеко від Кейп Мей, за яких 200 миль від берега. З літаків і гелікоптерів помітили різні уламки. Двох моряків знайшли у воді розрізнено, майже за 100 миль від місця катастрофи. Один тримався за дошку, другий мав рятувальний пояс. Розшуки тривають. На кораблі було 30 членів залоги.

УПРАВЛІННЯ ФЕДЕРАЛЬНОЇ ПРОКУРАТУРИ РОЗПОЧАЛО досліджувати, хто і для чого розсилає масово людям на приватні адреси велику анкету з закликом негайно її виповнювати й пересилати на адресу: 250 Бродвей у Ню Йорку, до „Виконної Ради". Поліція встановила, що там немає ніякої „ради". В анкеті запитується про персональні заробітки і т. п., сказано про „вже недалеку економічну кризу" тощо. Припускають, що це справа якоїсь підпільної групи.

НА 15-ІЙ ВУЛИЦІ Й ЕВНЮ „С" В НЮ ЙОРКУ ВИБУХНУЛА розпечена пара, пробивши велику діру в дорозі. Вибухом були поранені чотири особи, а два сусідні будинки в комплексі „Стайвесант Таун" були легко пошкоджені. У деяких будинках в тому комплексі кілька днів не було опалу.

ДО РИМУ ПРИБУВ з Мадриду колишній аргентинський президент Хуан Перон із своєю дружиною, щоби стрінутися там з новообраним аргентинським президентом Гектором Кампорою, який є звеличником Перона і був кандидатом Перона. Перон, який має 77 літ, заявив, що він „вірогідно" поїде до Аргентини, але не знає ще, коли.

В ОБШИРІ ЛЕНІНГРАДУ ПОШИРЮЮТЬСЯ хуліганізм, злодійство, алкоголізм, пиянство і неробство — скаржилась секретарка Ленінградського Обласного Комітету компартії З. М. Круглова. Вона звернулася до своїх однопартійців з закликом ставитися з найбільшою увагою до загрозливого явища — здичіння совєтської молоді.

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ВИКЛЮЧИЛА з рядів своїх вірних двох італійців, Норберта Валентіні і Кляру де Меґліо, які „сповідалися" з нібито своїх різних інтимних історій та записували слова духовника на скритому мініятюрному апараті. Вони підкидали теж такі записні апарати до сповідальниць і після того видали з отих спровокованих і сфабрикованих розмов із духовниками книжку п. н. „Секс у сповідальниці". Коли з цього приводу знявся галас в італійському суспільстві і обох тих італійців екскомунікували, вони заявили цинічно, що непочуваються до ніякої вини, бо хотіли, щоб на тему статевих проблем розпочався „діялог між Церквою і мирянським світом".

В ІЗРАЇЛІ ШИРОКИЙ ВІДГУК ЗНАЙШЛО проголошення авторитетними ізраїльськими чинниками ревеляції, що військовики, цивільні будівельні компанії й окремі особи розкрали безпосередньо після червневої війни у 1967 році залишене на Синайському півострові Єгиптом майно вартости багатьох мільйонів дол.

У СТОЛИЦІ ІНДІЇ НЮ ДЕЛІ ВІДБУЛАСЯ перед американською амбасадою бурхлива демонстрація, на якій юрба викрикувала протиамериканські гасла. Демонстранти обносили плякати з закликами до нового американського амбасадора Деніела Мойнігена вертатися негайно до Америки. Демонстранти протестували проти відновлення американських достав зброї Пакістанові. Президент Пакістану Зульфікар Алі Бутто заявив, що ввесь шум в Індії з того приводу — це „багато галасу знечев'я". Індія дістає зброю від СССР і багатократно сильніша за Пакістан.

Лекція про „Українську спільноту в ЗСА" у Нюйоркському Сиіті Коледжі

Ню Йорк. — В п'ятницю 23 березня чергова лекція курсу про етнічні групи в ЗСА на ню-йоркському Сіті коледжу була присвячена українській групі. Лекцію прочитав предсідник УНС і екзекутивний віцепрезидент Українського Конгресового Комітету Америки Йосип Лисогір. У своїй лекції він накреслив історію українського поселення в Америці, зупинившись дещо докладніше над українським вкладом в загальне американське життя. Чергова лекція буде присвячена оглядові українського життя в ЗСА на сучасному етапі. Програма цього курсу, відомого під назвою „Слов'янська Американська Спадщина", включає лекції про інші слов'янські групи в Америці. Курсом керує проф. д-р Петро Гой. На останній лекції було 32 слухачів.

В Нюарку відбувся семінар на тему української ідентичности

Нюарк. — Увечері 23 березня тут відбулися чергові сходини, присвячені проблематиці виховного ідеалу та питанням збереження української ідентичности в ЗСА. Доповідь на цих сходинах, зорганізованих з ініціятиви Відділу УККА в Нюарку та української католицької парафії св. Івана Хрестителя, прочитав д-р Михайло Сосновський, який говорив на тему [illegible] української групи в Америці. Після доповіді відбулася широка дискусія, в якій учасники заторкували різні аспекти українського організованого життя в ЗСА та його поточних потреб. Чергова доповідь на тему „Роля мови в збереженні н а ц і ональної ідентичности", яку виголосить проф. Іван Головінський, відбудеться 6 квітня увечері в залі української парафіяльної школи.

Американські письменники проти встановлення цензури над виданнями совєтських авторів у ЗСА

Ню Йорк. — Ліга Американських Авторів звернулася із закликом до Конгресу ЗСА, щоб він схвалив зміну Американського Акту про Авторське Право, яка унеможливила б совєтським режимним чинникам використовувати з допомогою постанов Загальної Конвенції про Авторське Право американські суди для встановлення совєтської контролі над публікаціями праць і творів совєтських авторів у ЗСА. Американські автори побоюються, що Совєтський Союз використає своє приступлення до Загальної Конвенції про Авторське Право для придушення творчости дисидентських письменників і мистців, і тому ж вимагають схвалення відповідних законодавчих заходів. Представник сенатської правничої комісії заявив у зв'язку з цими заходами, що голова цієї підкомісії сенатор Джон МекКлеллен поділяє занепокоєння американських авторів і ще цього тижня запропонує відповідну поправку до Акту про Авторське Право. Згідно із опрацьованим у Москві текстом, закон про совєтську участь у Загальній Конвенції включає цілу знизку постанов, спрямованих на припинення публікації праць совєтських авторів за кордоном включно із встановленням судової процедури проти тих совєтських авторів, які відважаться передавати без згоди режиму свої твори для видання за кордоном. Якщоб совєтський автор признав, що твір опубліковано без його згоди, тоді совєтський уряд мав би право припинити судовим шляхом його публікацію в будь-якій із 60 країн, які є членами Конвенції.

Американські парляментаристи стурбовані долею Атлантійського Союзу

Париж. — У столиці Франції відбулися наприкінці минулого тижня дводенні наради парляментаристів з 9-ох членських країн Европейської Економічної Спільноти, які є одночасно (за винятком Ірляндії) членами Північно-атлантійського оборонного пакту (НАТО). Та 9-тичленна Комісія мала за ціль виготовити звіт на ширшу конференцію парляментаристів з країн НАТО, яка відбудеться цього тижня в Амстердамі. Головою тієї Комісії є сенатор Джекоб Джевітс, республіканець з Нюйоркського стейту. Хоча формально та Комісія займалася справами торгівлі, теперішньою монета р н о ю кризою і т. п. економічними проблемами, що цікавлять Західню Е вропу й Америку, проте насправді розглядала стан політичних взаємин між країнами Західньої Европи та З'єдиненими Стейтами. Сенатор Джекоб Джевітс який є головою тієї Комісії висловився у пресовому інтерв'ю дуже песимістично про теперішні европейсько-американські відносини та висловив навіть острах, що коли не прийде основна поправа, то може захитатися найважливіший для безпеки атлантійського обширу пакт НАТО.

Роберт Вагнер відмовився кандидувати з республіканського списка

Ню Йорк. — Не зважаючи, що вже від довшого часу на порядку дня є кандидатура Роберта Вагнера на посадника міста Ню Йорку, яку дуже активно підтримав Нелсон Рокефеллер від імени Республіканської партії, справа кандидатуру Вагнера далі не з'ясована. Він одержав підтримку збоку Ліберальної партії, але одночасно відмовився кандидувати з підтримкою республіканців, не заявляючися остаточно, чи буде кандидувати взагалі. Як інформують, у випадку, коли Роберт Вагнер погодиться кандидувати, то він кандидуватиме з ліберального списка і дістане підтримку Демократичної партії, або буде кандидувати як незалежний демократ. Для губернатора Рокефеллера, який підтримував кандидатуру Вагнера на посадника міста Ню Йорку, відмова Вагнера є політично досить неприємною справою. Як відомо, Роберт Вагнер належить до провідних демократичних діячів в Ню Йорку і треба припускати, що він не міг рішитися на те, щоб пірвати свої зв'язки з Демократичною партією.

Д-р Євген Котик знову переобраний на голову Відділу УККА в Джерзі Сиіті, А. Шаран почесний член управи

Джерзі Сиіті. — Д-р Євген Котик уже восьмий раз з черги був переобраний на голову місцевого Відділу Українського Конгресового Комітету Америки, а колишній голова Відділу Антін Шаран був за його довголітню і віддану працю в громаді обраний на почесного члена Управи цього Відділу в результаті загальних зборів, що відбулися тут у приміщеннях Народного Дому в неділю, 25-го березня, в пополудневих годинах. Д-р Є. Котик відмовлявся від дальшого проводу в громаді, мотивуючи це деякими обставинами, але на наполегливі побажання зборів погодився продовжити свою каденцію на ще один рік, щоб підготовити відповідного наступника. Місцева громада під проводом д-ра Котика за останніх сім років була в багатьох відношеннях прикладною громадою в країні, як багатобічною активністю, так і своєю участю в загальнокрайових акціях, що підкреслив приявний на зборах представник Централі УККА, екзекутивний директор в Екзекутиві і директор канцелярії мґр Іван Базарко, [illegible] Відділ в Джерзі Сиіті належить до тих десяти громад, які щорічно збирають найбільшу суму Національного Датку, хоча далеко не дорівнює ім кількістю громадян.

Збори відкрив д-р Є. Котик і після прийняття порядку нарад та вибору президії він склав насамперед стислий звіт з діяльности, подаючи хроніки багатьох імпрез, і опісля більше уваги віддав деяким проблемам в громаді, що спонукали його відмовитись від дальшого проводу в ній. Його звіт коротко доповнили секретар проф. Ясеньовський, фінансовий референт Степан Миколишин, культурно-освітній референт інж. Володимир Кух. За Контрольну Комісію звітував Іван Цьолко, який ствердив взірцеве ведення діловодства та запропонував абсолюторію уступаючій Управі, з подякою та признанням для голови і всіх членів. Мґр Іван Базарко ствердив згадану вже прикладність місцевої громади в системі УККА та коротко з'ясував найголовніші завдання, що їх запляновує УККА на біжучий рік. Нову Управу об[illegible]

СССР має на Середземному морі вже 60 військових кораблів

Вашингтон. — Совєтський Союз швидкою ходою здійснює плян головного командира морської фльоти маршала Сергея Георгієвича Горшкова, націлений на дорівнання силі американської фльоти на Середземному морі. В останніх тижнях добавлено до совєтської військової фльоти на Середземному морі ще керований ракетно-атомовий кружляк містоти 9.000 тонн, вивінований ракетами навпростець на віддаль 450 миль, вгору і для поборювання підводних човнів. До совєтської середземноморської фльоти належить теж збудований недавно перший совєтський літаконосець. Совєти особливу вагу прикладають до різних способів поборювання підводних човнів та у поборюванні американськ и х морських конвоїв на Атлантійському океані й Середземному морі у випадку війни. Між іншим, Совєти вишколюють 15.000 своїх моряків, як спадунів. На Середземному морі є вже взагалі 60 совєтських військових кораблів різних типів і розмірів, включно з наймодернішими. Совєти перевели недавно штучні експерименти з вистрілюванням з своїх підводних човнів атомових ракет на віддаль 4.000 миль. Західні фахівці - аналітики твердять, що Совєти пляново і гарячково приготовляються на можливість підтримування своєю збройною силою, зосередженою головно на Середземному морі, своїх підривних політичних дій в обширі Середземного моря — в різних країнах Близького й Середнього Сходу та Північної Африки.

КҐБ переслухувало акад. А. Сахарова

Москва. — Згідно з інформаціями з неофіційних, правдоподібно, дисидентських кіл, відомий широко в усьому світі провідник совєтського руху на оборону прав людини акад. Андрей Сахаров був викликаний у п'ятницю 23 березня ц.р. на переслухання до головної кватири КҐБ, тобто Комітету Державної Безпеки, у Москві. Переслухували акад. Сахарова високі офіцери КҐБ протягом однієї години, випитуючи його про його діяльність в рамцях очолюваного ним московського Комітету оборони прав людини й у зв'язку із його останніми виступами, на оборону Солженіцина та інших і зокрема у зв'язку із його листом до КҐБ з пропозицією скласти кавцію за арештованого у вересні минулого року професора математики Московського Університету Юрія А. Шихановича. Був переслуханий акад. А. Сахаров вперше з часу, як він започаткував свою діяльність, зокрема ж публікацію трактатів про актуальність зближення різних політичних систем і про конечність лібералізації совєтської системи. КҐБ його досі не зачіпав з огляду на заслуги акад. А. Сахарова для створення совєтської водневої бомби, його високі державні відзначення, як також з огляду на його науковий престиж, як дійсного члена Академії Наук СССР. Переслухання акад. А. Сахарова в КҐБ викликало занепокоєння в дисидентських колах, бо не виключене, що режимні чинники хочуть якимсь чином припинити його невигідну для совєтського режиму діяльність. Не виключена також можливість арештування А. Сахарова і запроторення у психіятричну лікарню.

Українська громада Нюарку відзначила 40-річчя голодової облоги України

Нюарк. — З ініціятиви місцевого Відділу УККА українська громада Нюарку, Ірвінґтону та Мейплв у д у відзначила 25 березня трагічні 40-ві роковини штучного голоду в Україні. Згідно з наміченим пляном в українських церквах були відправлені Богослуже н н я та панахиди і молебні, а вечером у приміщенні Українського Народного Дому були влаштовані громадські збори. Реферат про події 1932-1933 років в Україні прочитав проф. Василь Омельченко з Ню Йорку, накресливши широку панораму трагедії, яку пережив український народ у ці злопам'ятні роки. Після доповіді зібрані схвалили відповідні резолюції, займаючи становище до політики совєтського російського режиму в минулому та сучасному. Одночасно зібрані винесли протест проти відвідин ЗСА совєтським лідером Брежнєвим. Відділ УККА з цієї нагоди увійшов в контакт з Американським Ч е р в о н им Хрестом. Представники УККА п-на Квітка Семанишин та мґр Ярослав Рак з'ясували проблему, передали відповідні матеріяли та одержали запевнення, що Американський Червоний Хрест передасть одержані інформації різним американським чинникам, а також пресі. Українська С т у д е н тська Громада у своєму засягу переводитиме інформ а ц і йн у акцію упродовж цього тижня на університетс ь к о м у кемпусі. В понеділок 26 березня українські студенти роздавали в Нюарку летючки та інші матеріяли про зорганізований Москвою голод в Україні перед 40-ма роками та про теперішню політику народовбивства, яку далі проводить Москва щодо не-російських народів.

В Брукліні відбулася Шевченківська Академія

Бруклин-Північ. — У минулу неділю 25 березня тут у Народному Домі, заходами Українських Організацій в Брукліні, Відділ УККА, відбулася Шевченківська Академія з багатою мистецькою програмою. Після Американського гимну і „Заповіту", виконаних хором церкви св. Духа в Брукліні, реферат перешкодженого ред. В. Давиденка п.н. „Речник нашої правди", прочитала пані Алла Коссовська. З деклямаціями Шевченківських творів виступала молодь — сумівці і учні Вечірньої Школи Українознавства: З. Білевич, М. Реєнт, А. Квасній, Л. Квасній, М. Романцьо, І. Квасній. М. Подусовська продеклямувала вірш „Родинка" [illegible] „Твій дух між нами". Дві пісні на слова Шевченка композиції Миколи Лисенка, а також дует А. Гнатишина з пані Т. Шайдою відспівав наш відомий баритон Лев Рейнарович. Чотири пісні виконав хор церкви св. Духа із солістами Л. Рейнаровичем і А. Борисенко-Рейнарович. Акомпаніював всім вокальним точкам проф. Тарас Левицький. В другій частині програми був показаний монтаж „Причинна" під керівництвом і з участю П. Данилова, М. Гарасимчук, І. Данилова, А. Лавро, І. Кузів і жіночого хору церкви св. Духа. Чисельна публіка щиро оплескувала виконавців. Академію закінчено тідспіванням українського національного гимну.

Три балтійські державні представництва в ЗСА працюють рештками сил і засобів — інформує „Волстріт Джорнал"

Президент УККА проф. Лев Добрянський (справа) з посадником столиці Волтером Е. Вашингтоном та його дружиною на прийнятті в литовській амбасаді у Вашингтоні з нагоди 55-ліття проголошення незалежности тепер знову Москвою поневоленої Литви, 16-го лютого ц. р.

Ню Йорк. — Кореспондент нюйоркського щоденника „Воллстріт Джорнал" у числі з 20 березня ц. р. не без почуття ностальгії розповів про долю й недолю офіційних представництв у Америці трьох к о л ишніх Балтійських держав: Естонії, Латвії і Литви. Він побував на дипломатичному прийнятті у Вашингтоні в литовському консуляті, де відзначали 55-річчя проголошення державної незалежности колись вільної Литви. Уряд ЗСА продовжує визнавати вільні представництва цих трьох країн, тепер совєтських „республік", Державний Департамент посилає для них запрошення на конференції, але все це оповите смутком нездійснених бажань. До їхніх дипломатичних представництв у ЗСА не беруть на службу нових людей: Вашингтон визнає лише тих, які ще до 1939 року, до загарбання СССР Естонії, Латвії й Литви, були на дипломатичній службі. Коли вони остаточно вимруть — закінчиться і це представництво, яке насправді дещо означає тільки морально, але ніяк не правно-формально чи урядово. Хоча прапори трьох колишніх держав вивішені в Кеннеді Центрі у Вашингтоні поруч з іншими реальними прапорами країн світу, ці три представництва вже є радше символами, а не чимось дійсно реальним. Латвійський дипломат сказав: „Ми розглядаємо себе, як речники народу, якому затулені уста", але Роберт Кітлі, кореспондент, відразу ж додав: „Через обережну політику Вашингтону їхні кадри рідшають... і це вже тільки справа часу, коли решта їх вимре". Офіційне представництво державної, незалежної Литви визнають: ЗСА, Англія, Уругвай і Ватикан. Крім того всі три країни мають ще свої неофіційні представництва в багатьох країнах світу. Естонським консулом є Ернст Джексон, литовським шарже д'афер 75-літній Йозеф Каєцкас, Латвія мав амбасади у Вашингтоні й Лондоні, а Естонія має лише консулят у Ню Йорку, два інші дипломати, які перебували в Англії, вже померли, і на їх місце нікого не беруть. Москва й Вашингтон виявляють тепер все більше зацікавлення торгівлею, „і хоча Конгрес проголошує далі „Тиждень Поневолених Націй", багато з реторики часів холодної війни вже зникло", константує „Воллстріт Джорнал", зазначаючи, що СССР силою захопив ті три країни та вчинив там комедію „добровільного приєднання" їх Москви. Балтійські дипломати інформували гостей про спротив у їхніх к р а ї нах большевикам, про самогубства на знак протесту. Але, зазначає кореспондент, „чужа влада була долею тих країн, бо вони мали державну незалежність тільки від 1918 до 1940 року". Укінці згадано, що ЗСА в 1940 р. заморозили закордонні капітали Балтійського банку, коли Москва окупувала ті країни. Яка там сума — не відомо, ніхто про це не говорить, однак кореспондент робить припущення, що вона невелика, а це з неї беруть фонди ще живі балтійські дипломати. Особливо естонці вже немають майже нічого: вони не посідають ніякої земельної чи ін. власности в ЗСА, лише винаймають мале бюро в Ню Йорку на Рокефеллер Плаза.

Польський лідер заявляється за незалежністю України

Ню Йорк (В.Д.). — „Незалежна Україна була б природним союзником Польщі та інших народів Східньої Европи, що є під загрозою російського імперіялізму. Будь-яке порозуміння між незалежною Україною та Росією коштом Польщі виключене, бо незалежна Польща була б у життьовому інтересі для української безпеки. Це значить, ці самі аргументи в користь незалежности України відносяться в рівній мірі до незалежности Польщі..." Ці думки є провідною ідеєю статті, яку написав Стефан Корбонський, відомий польський політичний провідник, і яка появилася в останньому числі англомовного „Українського Квартальника" (ч. 4/1972), що є органом УККА. С. Корбонський був шефом Польського Цивільного Резистансу, міністром (секретарем) внутрішніх справ та діючим заступником прем'єра польського уряду в екзилі під час німецько - нацистівської окупації Польщі. Є одним з найвизначніших польських політичних провідників в діяспорі. В липні 1945 р., після „визволення" Польщі совєтами, його арештувало НКВД; по кількох місяцях його випущено з тюрми і він був обраний на члена Центрального Комітету Польської Селянської Партії та був членом Сойму. В жовтні 1947 року, коли стало відомим, що його вдруге заарештують, він та його дружина втекли до Швеції, звідкіля прибули до Америки. Він був кількома наворотами головою АСЕН-у (Асамблеї Поневолених Европейських Народів) та є тепер головою польської делеґації до цієї ж організації. Він є членом Польського Наукового Інституту в Америці, членом Міжнародного Пен-Клюбу в екзилі та автором книжок „Воююча Варшава", „Варшава в кайданах" та „Варшава в екзилі". С. Корбонський твердить, що по польській стороні було дві політичні школи в справі не-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нагода для молоді

Праця середньошкільників і студентів високих шкіл у літніх місяцях, коли їх школи закриті, хоч відома також в інших країнах, є американським феноменом, як масове явище, що охоплює мільйони молоді, отже й мільйони варстатів праці. Існують дві головні причини цього явища: нехіть батьків і самої молоді заміняти в літніх місяцях школу на вулицю та бажання й потреба заробити дещо грошей на дальші студії. Тому літня праця молоді має і моральне, і виховне значення, як теж значення господарське, бо привчає молодь до заробіткової праці; дає їй досвід у різних ділянках народного господарства і водночас приспорює капітал, потрібний для оплачування дорогої в Америці високої освіти. З літньої праці молоді користають підприємці, які дешевою робітною силою заступають своїх постійних старших віком працівників, що йдуть на ферії. Але таких варстатів праці „на заступництво" замало для всіх потребуючих юнаків і дівчат. Тому в цій проблемі заінтересовані міста з своєю „Крайовою Лігою міст — Конференцією американських посадників", — заінтересована міська організація „Сусідський молодечий корпус", — заінтересований також федеральний Уряд.

Тому президент Ніксон заявив у минулий понеділок, що цього літа будуть до розпорядження 424 мільйони дол. для затруднення 776.000 молодих людей у найближчих місяцях. Правда, заява Ніксона зустрілася з критикою збоку деяких чинників, які побоюються, чи передане Урядом містам вирішування, як розподіляти гроші з так званого „Негайного допомогового акту праці", що його схвалено минулого року, у практичному застосуванні „забере працю батькові, щоб дати її синові". Але із штабу Білого Дому заперечено таку можливість. Крайовий Союз бизнесменів заповів, що прийме на працю у 126 найбільших містах Америки 175.000 молоді на літні місяці. Як відомо, УНСоюз, „Свобода" і зокрема „Союзівка" в літніх місяцях затруднюють кожного року кілька десятків нашої студентської молоді.

Коли справа опиниться у Конґресі, то напевне не буде противників призначення якнайбільших фондів для уможливлення молоді продуктивно використати літні ферії не тільки для відпочинку та розваги, але й для праці. Заповняться знову крамниці молодими продавцями, — зароїться від них у фабриках, готелях, ресторанах, і будуть навчатись молоді люди, що ніяка чесна праця не понижує людини.

Мистецький сезон

В самому розпалі український мистецький сезон. Із найновіших повідомлень знаємо, що Балетна Школа Роми Прийми - Богачевської ставить „Пригоди Пер Ґінта", Український Оперовий Ансамбль із Брукліну — оперу „Запорожець за Дунаєм" з оновленим складом виконавців, Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької їде з Ню Йорку до Чикаґо з двома виставами, у різних містах відбуваються індивідуальні й групові образотворчі виставки і т. д. Цей перелік можна нині легко продовжити, і він сам зайняв би усю площу коментаря.

Радіючи виявами вільної української культури в Америці, як і в Канаді та інших вільних країнах, спостерігаємо одночасно прояви дедалі більших утисків української мови й культури в окупованій Україні. Хоча ніби незначний деталь, але в ньому, як у фокусі, видко, до чого Москва довела українську культуру — з недавно опублікованої фотознімки в „Свободі", з київського журналу „Музика": група українок у народній ноші в Москві, але одна вже без традиційних чобітків, а в якихось лаптиках. У „Молоді України", органі ЦК Комсомолу УССР, часто друкуються пісні російською мовою. У театрах ідуть здебільшого російські п'єси або п'єси, перекладені з мов інших „республік", а для українського театру насправді в Україні вже дуже мало місця. Окупант намагається запроторювати за ґрати не тільки окремих носіїв культури, а вже саму культуру України — тисячолітню, прекрасну, соняшно - барвисту нашу культуру.

Тому й напрошується висновок: присвячуймо справам вільної національної культури в країнах наших поселень ще більше уваги! Збереження традицій, української мови, збереження культурних скарбів та дальший їх розвиток — це найперші завдання вільної української спільноти. Це українська відповідь Москві на її ґеноцидну політику, це також привчання дітей і молоді до української культурної сфери, без чого вони масово будуть відходити від свого природного центру. З початком весни, а потім і влітку — нехай не проминає український мистецький сезон!

НОВІ ХМАРИ НАД В'ЄТНАМОМ

Не тільки в Америці, але й у широкому світі політичні кола поважно схвильовані можливістю відновлення війни у В'єтнамі, правда вже без участи американських наземних військ, але з участю американського летунства, стаціонованого на базах в сусідньому Таї і на літаконосцях у Тонкінській затоці.

Річ у тім, що південнов'єтнамська й американська преса принесла алярмуючі вістки про перекидання Північним В'єтнамом по так званому шляху Го Чі Міня почерез Ляос маси важкої зброї у південному напрямку; комуністи, мовляв, не боячися вже летунського бомбардування, перевозять ту зброю в білий день, і тому можна було досить докладно окреслити її кількість. Запитаний у цій справі президент Ніксон на пресовій конференції 15 березня ц. р. заявив: „Ми повідомили північних в'єтнамців про нашу затурбованість з приводу цієї інфільтрації, що виглядає як порушення перемир'я, договору про перемир'я і мир. Нашу затурбованість ми передали також іншим заінтересованим сторонам, і я міг би тільки радити, щоб — на основі моїх дій з минулих чотирьох років — північні в'єтнамці не переходили легко над такими висловами затурбованости, що їх ми зробили з уваги на порушування договору. Це все, що можу в цій справі сказати..."

У цих словах — виразна погроза. Це п о т в ерджує „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 26 березня ц. р., де читаємо: „Н і к с о н перестеріг Ганой, Москву і Пекін, що він не стерпить, щоб його обманули". Далі сказано в цьому журналі, що американські противники президента Ніксона „не знають, що він може вчинити"; і тому не виключають несподіванок, до яких, наприклад, належало важке бомбардування Північного В'єтнаму під латинське Різдво минулого року.

В'єтнамські комуністи, очевидно, зрозуміли перестрогу Ніксона і зареагували по лінії давньої стратегічної засади: „боронися атакою". Замість заперечувати факти про інфільтрацію, що їх наводили американські військові фахівці й кореспонденти, представник В'єтконгу в 4-членній Спільній Військовій Комісії у Сайгоні, генерал Тран Ван Тра, заявив, що це Америка порушує договір про закінчення війни, пересилаючи П і в денному В'єтнамові великі транспорти зброї. Камуністична преса у Північному В' є т н а м і накинулася з лайкою проти президента Ніксона, але співавтор, разом з Генрі Кіссінджером, договору про перемир'я Ле Дук То, запевняв, що Північний В'єтнам докладно додержуватиметься постанов підписаного договору.

Однак, американська військова розвідка потверджує, що комуністи перевели до Південного В'єтнаму понад 300 танків і панцерних возів, — інші подають навіть число 450, — важкі далекобійні 130-мм гармати й іншу зброю. Проте, ті самі чинники стверджують, що комуністи забрали геть протилетунські ракети, встановлені на колишній американській базі Кесаню на півночі Південного В'єтнаму, як тільки американці загрозили збомбардуванням їх, — і що Совєтський Союз та комуністичний Китай не відновили постачання Північному В'єтнамові великих транспортів зброї, без чого неможливий поважний новий комуністичний наступ.

Пресові коментатори, покликаючись на авторитетні військові і політичні джерела, наводять „за" і „проти" здогадів щодо загрози відновлення у В'єтнамі воєнних дій. Ось у Південному В'єтнамі президент Нгуєн Ван Тіє заповів вибори у сільських громадах, маючи під своєю владою 90 відсотків всіх отих місцевостей. П і в д е н н ов'єтнамський уряд, мовляв, підбадьорений фактом, що без великого труду відібрано комуністам поверх 300 громад, захоплених комуністами в перших днях після підписання договору про перемир'я, і що це доказало, що тамошнє населення — протикомуністичне. У Парижі йдуть переговори між представниками уряду Південного В'єтнаму і В'єтконґу про політичне замирення, себто встановлення нового політичного ладу в тій країні.

З другого боку, не можна сумніватися, що в'єтнамські комуністи не виреклися своєї мети — заволодіти цілим В'єтнамом, отже чи то державним переворотом, чи війною зліквідувати там вільний режим. Президент Ніксон напевно знав про це, коли назвав мир у В'єтнамі „крихким". Ніксон і Кіссінджер — читали ми в різних коментарях — не мали й не мають великого довір'я до миролюбности та чесности в'єтнамських комуністів, зате вони покладають найбільші надії на Москву і Пекін, що ті центри комунізму рішуче не хочуть нової війни на Півдні Азії, бо вона їм тепер не на руку: вони сподіваються більших користей із „співіснування" з Америкою, як з пакостей Америці.

Тому й плянування Ніксона на 1973 рік стосується Европи, Близького Сходу, Японії і навіть частинно Африки — а не В'єтнаму й Південної Азії, які зійшли на задній плян. А втім — хмари над В'єтнамом ще далеко ні розійшлися.

і. к-н

І. Вовчук

ПЕРЕТРУШУЮТЬ: „РОЗУМ, СОВІСТЬ І ЧЕСТЬ"...

(4)

Нинішня партійна олігархія, що формувалася в чистці, про яку було згадано, не лиш керує матеріяльними ресурсами, що їх продукують раби в московському царстві, а й формує та керує духовим життям н а р о д ів, включених в і м п ерський комплекс — СССР. В тій чистці (1936-38) усунено з партії понад 300.000 членів.

Як згадано, нинішню чистку — обмін партійних документів, пов'язується з подоланням економічних труднощів, яких зазнає імперська система. Обмін документів має посилити послух і виконність обов'язків членами партії, створити в організаційних клітинах атмосферу посилених вимог одного члена до другого і більшої вимогливости до мас. Обмін партійних документів має викоренити стан, коли партійні кадри, замість бути авангардом, п л е н таються ззаду. Замість мобілізувати й заохочувати маси на виконання напружених плянових завдань, намагаються зменшувати плянові завдання, щоб уникнути напруги. Партійна перетруска при обміні квитків має створити умови, „які змушували б міністерства і п і д приємства брати напружені пляни, мобілізувати резерви, працювати з більшою віддачею" (з промови Л. Брежнєва — „Правда" з 22 травня 1972 р.).

Разом з економічними цілями, розв'язку яких мала б улегшити перетруска партійних кадрів, на обмін партійних документів покладається і великі політичні завдання, відповідно до нинішнього політичного курсу большевицької п о л ітики. Здійснюючи курс унітарного єдинодержавства в політиці СССР, ЦК КПСС має на меті при обміні партійних документів скріпити партійні клітини, що непосередньо стикаються з народом — гущею народною, промосковськими силами, представниками „глибоко інтернаціонального великого російського народу".

Закликаючи партійне керівництво на місцях розпочати підготову до обміну документів, ЦК КПСС уже в червні домагався посилити виховну працю, щоб скріпити „дружбу народів СССР". Звернення виразно було скероване проти українського та інших націоналізмів поневолених народів. При обміні квитків ту „дружбу" зміцниться о р ганізаційно. Підозрілим у провинах проти інтернаціоналізму пригадається їхня „несвідомість", а то й націоналістичні тенденції, щоб визбутись їх і заміняти п р о м осковськими елементами.

∴

Догматики з Кремлю думають, що механічними способами їм удасться розв'язати загострені протиріччя між московською диктатурою і соціяльно - п о л і тичним станом з посиленими в ньому національно - політичними домаганнями і боротьбою. А вони дуже непокоять нинішніх уніфікаторів націй, на що вказував сам генеральний секретар у промові на ювілейних урочистостях в 50-ту річницю створення СССР.

Говорячи про вирішення національної проблеми, Л. Брежнєв підкреслив „надзвичайну живучість націоналістичних почувань", ствердивши, що ту проблему партія і розв'язала, і не розв'язала. „Ми повністю вирішили національне питання в тих його аспектах, в яких воно перейшло до нас від дореволюційного минулого". А щодо сучасного, то, підкреслив генеральний, „не можна забувати і спускати з очей, що націоналістичні тенденції часто переплітаються з місництвом". Партія, запевняв Л. Брежнєв, пильнує над тим і зрозуміла річ, що при обміні партійних документів подбає про те, щоб визбутись членів з націоналістичними тенденціями і проявами місництва, що є націоналізмом в економіці. В окресленні Л. Брежнєва місництво є „ родичем націоналізму".

Обмін партійних документів переводиться в час, коли в „колективному керівництві" партії імперії, яке змінило царювання Нікити, помітні виразні тенденції до одноособового владування першого з рівних — генерального секретаря. Всі ознаки вказують на те, що ханат ЦК КПСС повертає керівництво партії до сталінських часів і методів. Перетруска партійних кадрів має зміцнити ролю вождя в керівництві, розчистити шлях генеральному секретареві до одноособового владування, диктатури. А в партійній ієрархічній драбині укріпити позиції перших секретарів.

Центральною фігурою в обміні партійних документів, згідно з постановою ЦК КПСС, є секретарі райкомів, міськкомів, а у військових і спеціяльних частинах — начальники політвідділів. „Обмін, сказано в постанові ЦК, — провадять секретарі районів, міськкомів партії, начальники і заступники начальників політвідділів, які персонально в і д повідають перед ЦК КПСС за правильну видачу партійних квитків („Известия" з 20 травня 1972). Отже, на секретарів низових клітин, поминувши інші щаблі, покладено відповідальність перед ЦК за правильне переведення чистки.

В такій організації обміну партійних квитків є свій політичний змисл. Персональна відповідальність секретарів низових ланок перед ЦК за правильний обмін квитків, поминаючи вищі над ними щаблі партійної драбини, підносить ролю і авторитет секретарів у партійній ієрархії. А це й потрібно ханатові ЦК в його крутих політичних заходах уніфікаційної політики супроти поневолених націй і насадження єдинодержавства, при оперті на „великий російський народ".

В партійній ієрархії секретарі райкомів і міськкомів очолюють низові ланки, через які політика всемогутньої олігархії, її ханату, передається поневоленим народам імперського комплексу. В цій ланці, через неї, політика партії зустрічається з життям, з людьми, тут найдужче відчувається тиск на владу з народної гущі націй, включених в імперський комплекс. Підкреслену в постанові ЦК персональну відповідальність секретарів подумано на те, щоб змінити їхнє становище, посилити владу секретарів низових клітин.

(Далі буде)

Іванна Савицька

„ДЖЕНТЛМЕН"

(Картина з Долини міста)

Ірина, моя приятелька, живе на Брукліні. Сама назва тієї дільниці Ню Йорку бринить моторошністю і острахом. Ірину привабили туди: п'ятикімнатне помешкання, чистіше, як у Мангеттені, повітря, близькість ботанічного парку, зелень і квіти.

За всі ті вигоди й люксуси приходиться платити найдорожчою нині ціною: втраченим часом на доїзд і спокоєм.

Ірина — одчайдух. Вона любить „свій" Бруклин, щиро й сердечно запрошує до себе, кажучи:

— Ти не бійся. Сідай у підземку на Гавстон. П'ять перестанків під землею, шостий і сьомий нагору. За великою школою скрут направо, далі міст, потім знов підземелля, п'ять хвилин під водою, виїзд наверх і четверта зупинка моя. А там уже світ соняшний і відкритий. Десять хвилин проходу — і ти у мене. Просто і ясно, мов на долоні. Тільки вважай, сідай в котрийсь із останніх вагонів (передні зупиняються там, де „дідько добраніч каже"). Висівши, зразу причепися до когось, сама не йди („береженого Бог береже...").

Я вагалась, довго вагалась, врешті рішила поїхати. Була соняшна, вітряна неділя. Місто, сповите пообіднім ситим відпочинком, любо дрімало. Пусто, тихо, спокійно. Я бігла, не йшла, раз-у-раз озираючись позад себе, а мороз - жартун розписував на моїх лицях соковиті, трояндові рум'янці. Ось і сходи до підземки. Збігти лише вниз, сісти в останній вагон і помчати назустріч сердечній дружній розмові.

На сходах, спершись на поруччя, стояла постать, високої „донкіхотної" статури. Широкий, вишневий капелюх відбивав від темнобронзового обличчя. В яскраву крату модно пошите пальто обтискало „тичкувату" фіґуру. Високі, шнуровані черевики з „ортопедичними" закаблуками виразно говорили самі за себе. Не було жадного сумніву. Я стояла віч-на-віч з „правдивим" нюйоркським елеґантом.

Наші погляди на мить зійшлися. Мій — удавано спокійний, його — непевний і повний збентеження.

Він: — Lady, you look beautiful, give me your money!

Я ступила два сходи нижче, не реагуючи на виклик.

— Lady, I am talking to you. Give me your money!

— У торбинці, крім документів, не маю нічого, всі мої гроші ось тут.

Я сягнула рукою до кишені й подала „елеґантові" п'ятидоляровий банкнот і сорок п'ять центів дрібними.

Він: — А що в другій кишені? Швидше, швидше, я спішуся.

Три однодолярові папірці щезли у жмені нахаби.

Вся ота „т о р говельна трансакція" відбулася блискавично скоро й елеґантно і я спам'яталася, що не маю при собі ні цента.

— Будь ласка, дайте хоч на переїзд підземкою, у мене немає токена.

„Джентлмен" виділив мені із щойно пограбованих грошей тридцять п'ять центів, ввічливо подав і докинув:

— Уважайте на сходах, вони дуже ховзькі.

Я збігла вниз. Купуючи токена, я могла б пожалітися службовцеві, могла б попросити викликати поліцію. Але все це виявилося б зайвим. В касі дижурив ще один мангеттенський „д ж е нтлмен", втілення попереднього. Сміючись і в и б лискуючи сліпучо - білими зубами, він спитав:

— Вам один токен, тільки один, чи може більше? Сьогодні маємо прекрасний, соняшний день, чи не так?

Під'їхав з грюкотом підземний поїзд і я вскочила у перший, що трапився, вагон. Моє серце тріпалося підстріленою пташкою. Руки й ноги дрижали, а очі числили стацію за стацією, дожидаючи бажаної зупинки.

Ось і вона. Я зразу потонула в соняшній, сліпучій купелі. З ботанічного парку неслася гейби весняна прохолода. Безжурні дітваки плигали горобчиками по вулицях, гомоніли, сміялися.

Статечні міщани крокували парами з пообідніми візитами. Дами — в міхових нагортках, з пищиками, орхідейними букетами.

Отой „моторошний" Бруклін видався мені тихою, райською оазою. Я змішалася з шанобливою публікою і щасливо добилася до Ірини.

А вона, промінна й усміхнена, вітаючись зо мною повними пригорщами обіймів, сказала:

— Правда, що наш Бруклін гарний! Обіцяй мені, що частіше буватимеш у нас гостею.

— Ваш Бруклін гарний, це правда, та чи гарні бруклінські злодії? Бо таких „елеґантів" і таких „джентлменів" як на Долині міста не знайти на цілому світі.

Алла Коссовська

ДОЧКА

(9)

— Чого він хоче? — запитав батько.

— Запрошує приїхати негайно. Підвезеш мене? — і заметушилася, вбираю ч и капелюха і плаща.

— І підвезу, і зачекаю в машині, поки звільнишся.

Коли крізь густу сітку дощу Микола побачив Ларису, він відразу зрозумів, що сталося щось недобре. Вона йшла швидко, майже бігла, якось дивно заточуючись.

Микола відчинив дверці авта, мовчки допоміг Ларисі сісти і натиснув на газ.

— Що він сказав тобі? — запитав батько, кладучи руку на руки дочки, що лежали безсило на її колінах.

— Що їм відомо все, що ми з Кирилом задумали. Що у них там є свої люди, і від них нічого сховати неможливо. А потім він передав мені ці листи. — Лариса говорила швидко, мов у маячінні. Дві однакові коверти тремтіли в її пальцях, коли вона передавала їх батькові.

— Але ж не хвилюйся так, дитино! Я певен, що в цих листах нема нічого такого, чому не можна було б зарадити.

Вдома Микола у в а ж н о прочитав обидва листи, переслані через Міністерство Закордонних Справ УССР. Очевидно, хтось порадив свекрусі звернутися туди, щоб дійшли вони швидше.

В одному листі він прочитав:

„Дорога Ларисо, приїзди негайно, бо Ада дуже хвора, в неї гостре запалення легень, температура 41.5. Стан критичний. Кидай усе і вертайся. Марта".

В другому листі, написаному, очевидно, ще до хвороби, бо датованому п'ятьма днями раніше, прочитав він написане дитячим почерком:

„Мамо, м а мо ч к о, я так за тобою стужила, що не можу без тебе жити! Бабуня свариться на мене, що я плачу за тобою. Приїзди скоріше, щоб ми знову були разом. Цілую тебе тисячу разів. Твоя Ада".

Лариса уважно досліджувала почерк обох листів. Ідентичність була безсумнівна: це писали вони, свекруха і доня.

Тривога за дочку наростала з кожною хвилиною, і Лариса не знаходила собі місця. Нарешті не витримала і кинулася до телефона.

— Що ти хочеш робити? — затримуючи її, запитав батько.

— Довідатись, коли є літак до Европи.

— Ти хочеш летіти? А Кирило?

— Тату, — сказала Лариса твердо, — я — мати. Моя доня тяжко хвора, я мушу бути коло неї. — Її обличчя було напружене і рішуче, і Микола зрозумів, що відмовляти даремно. — А Кирило... Кирило мусить зрозуміти і не гніватися на мене. Скажи йому, що я навіки збережу в пам'яті дні, які прожила з ним коли була щаслива! — тепла усмішка зогріла її обличчя.

— Але ж, доню, вони заарештують тебе, зашлють на Сибір! — з болем вирвалося у батька. — Ти все одно не побачиш дочки, а ці листи мабуть, надиктовані їм в КҐБ! Я навіть певний, що це написано з їхніх слів.

— Тату, не затримуй мене! Щоб на мене не чекало, я ніколи не прощу собі, якщо Ада помре без мене.

— Ларисо, лишися! Твоя жертва даремна! Вони обманюють тебе! — це був останній, розпучливий арґумент батька.

∴

Кирилові пощастило. Не встиг він вийти з будинку вашинґтонського летовища, як чиясь тяжкенька рука весело ляснула його по плечу. Обернувшись, він побачив перед собою велетня, в якому пізнав колишнього колеґу з Єйльського університету, Сема Фостера, або просто „Рудого Сема", чемпіона університетської бейзболової команди. З Семом Кирило довго не бачився, але відразу пізнав його. Він знав з газет, що Сем робить блискучу політичну кар'єру і тепер займає в Державному Департаменті високий пост.

— Гелло, Кір! — загукав він на цілу залю. — Ай'м ґлед ту сі ю!

Кирило радісно відповів на привітання і запитав, що привело товариша на летовище в такий ранній час.

— Я проваджав друга до Чикаґо, — відповів Сем. — І як же ж щасливо вийшло: одного провів, а другого здибав! Зачекай тут, я зараз приведу машину, — не даючи Кирилові часу на відповідь, закінчив він і зник у натовпі.

Над Вашинґтоном сходило сонце, коли друзі прибули в резиденцію Сема Фостера. Це була чарівна підміська вілля, оточена зеленими ще дубами.

Нашвидку випивши по коктейлю в затишній вітальні і викуривши по сиґарі, друзі вирішили відпочити, щоб потім наговоритися досхочу. Кирило відразу заснув, ледве голова його торкнулася подушки. І приснилася йому Лариса, яка ніби в рожевому тумані мовчки, з усмішкою простягала до нього свої руки.

Сем познайомив Кирила з усією своєю родиною: дружиною, тоненькою і подібною до хлопця матір'ю шістьох дітей від двох до десяти років, „Мама-Пеґґі", як звали її діти, була дуже мила і привітна. Очевидно, Сем їй розповідав про свого друга Кирила, і вона, жартуючи, вишикувала всю свою галасливу команду і наказала їй хором привітати гостя :„Гелло, містер Кір, гелло!". А потім, наче відбувши офіційну частину, оточили Кирила старшенькі і з властивою американсь к и м дітям невимушеністю, почали ставити гостеві безконечні питання, на які Кирило відповідав з повною серйозністю.

На питання старшого хлопця Майка, чи є в нього діти, Кирило розповів про „свою" дочку Адочку, яка скоро приїде в Америку з далекого краю, що зветься Україною. Він змалював їм Аду, як золотоволосу маленьку фею, яка може творити чудесні речі, і діти з широко розкритими очима слухали цю казку.

А потім у кабінеті господаря відбулася розмова, в якій Сем виявив цілковиту готовість допомогти другові своїми зв'язками з людьми, які мають справу з політичними неповоротцями. Він запевнив Кирила, що його справа буде полагоджена позитивно, потрібно лише присутности самої Лариси, яка має особисто потвердити своє бажання залишитись в Америці.

Родина Сема вже готувалася до зустрічі нареченої Кирила, і Пеґґі метушилась на кухні, підготовляючи вечерю, коли, підстрибуючи, прибіг Майк, кричучи на ввесь дім:

— Містер Кір, містер Кір! Телефон фор ю!"

Говорив Микола. Голос був глухий і ледве чутний:

— Добридень, Кириле! Не витрачай даремно сил і енерґії. Сьогодні Лара вилетіла додому. Тяжко захворіла Ада. Подробиці при побаченні. Будь здоров!

З того, як зблідло Кирилове обличчя і як затремтіла його рука, стискаючи слухавку, Сем зрозумів, що сталося щось траґічне.

— Добре, дякую! — хрипко кинув Кирило і відійшов від телефона. Він не помічав присутніх, які дивилися на нього, чекаючи пояснень. „Нема її! Відлетіла, наче й не було зовсім! Зникла, як міраж!" — дрібними молоточками стукали думки в його голові.

∴

Під крилами велетня-літака пливуть і пливуть сірі, кошлаті хмари. Рівно гудуть мотори. Весело сміється молоденька стюардеса, кокетуючи з бравим моряком. Сусід Лариси з апетитом наминає сніданок, запиваючи коньяком. Про щось гаряче сперечаються два довговолосих юнаки, мабуть, студенти. Все це, як в тумані, проходить перед Ларисиними очима. Потім вона знову дивиться в ілюмінатор на сірі, холодні хмари. В руках сусіда з правого боку озивається маленький транзистор. „Чарлі, кам бек, Чарлі!" — безнадійно-сумно благає низький жіночий голос. „Кам бек, Чарлі!"

(Кінець)

Визначні буковинці членами НТШ

(З нагоди 100-річчя НТШ)

Найстарша українська наукова установа Наукового Т-ва ім. Шевченка, яка в цім році відзначує ювілей 100-річчя існування, заснована заходом українців з Наддніпрянщини й Наддністрянщини у Львові зараховує між її членами й ряд чільних діячів Буковинської України.

НТШ постало в Австро-Угорській монархії, де до українства ставилися ліберально, відмінно від України під царською московською займанщиною, де українську культуру нищилося ,русифікувалося і цілковито заборонялося українське слово. Та ситуація нагадує нам й теперішню ситуацію в Україні, де червона Москва сьогодні нищить українську культуру, зрепресує працівників української культури й провадить одверту русифікацію. Тому 100 років у Львові гурт українських культурних діячів й науковців заснували НТШ до якого крім членів з Галичини, Наддніпрянщини й ряд визначних чужинців, належали теж й ряд визначних буковинців: о. Ізидор Воробкевич (Данило Млака) відомий український композитор й письменник, Осип Юрій Федькович теж відомий український поет й письменник та академік Степан Смаль-Стоцький. Останній уродженець Галичини, свою його наукову діяльність провів в Чернівцях, де був професором Чернівецького університету та викладачем української мови й літератури. Згодом став професором УВУ в Празі й видав унікальний твір Інтерпретації Т. Шевченка, як також його син Роман Смаль-Стоцький, довголітній голова НТШ в Америці. Ця згадка не претендує на вичерпність, мета її започаткувати дискусію з нагоди 100-річчя НТШ й виріжнення особливої ваги й значення того товариства для розвитку української вільної науки в світі. Сьогодні до НТШ із буковинців ще належать: проф. д-р Юрій Мачук, голова Відділу НТШ в Чикаго, суддя д-р Іван М. Новосівський автор видань про Буковину, та член Контрольної комісії НТШ в Америці, д-р Аркадій Жуковський, з Парижа, співавтор монографії про Буковину, проф. д-р Бухня Дмитро з Торонта, Канада, інж. Іван Жуковський, член Контрольної комісії американського НТШ, п-і Лідія Бурачинська, член Управи американського НТШ, д-р Ол. Соколишин, заступник члена Управи НТШ, автор „Шевченкіяни" англійською мовою та бібліографії україніки англійською мовою й член Імпрезової комісії Ювілейного комітету для відзначення століття НТШ в Ню Йорку, якому, як бібліотекареві доручено влаштувати виставку книжок НТШ з нагоди Наукової Конференції восени цього року в Українськім Американськім Інституті в Ню Йорку. З Буковиною пов'язана діяльність й інших членів НТШ, як: Зенона Кузелі, д-ра Тита Бурачинського, проф. Василя Сімовича й інших. Факт, що до Управи американського НТШ належать аж трьох буковинців, а до Ювілейного комітету для відзначення сторіччя НТШ в Ню Йорку, аж чотирьох, такі як в Комісії преси й інформації п-і інж. Лідія Бурачинська, Імпрезовій комісії: суддя д-р Іван М. Новосівський та д-р Ол. Соколишин та в Комісії зв'язків проф. д-р Юрій Мірчук, голова Відділу НТШ в Чикаго свідчить й доказує, що доля найстаршої нашої наукової установи буковинцям не — байдужа. Вони допомагають НТШ морально і матеріяльно й тут слід згадати мецената Ювілейного комітету 100-річчя НТШ д-ра Евгена Омельського, який пожертвував 1,000 дол. на Ювілейний Видавничий Фонд НТШ в Америці, з нагоди 100-річчя НТШ. Із буковинців до НТШ належить д-р Ярослав Мигайчук та ряд інших звичайних членів. В осідку НТШ Домі Культури між портретами чільних діячів НТШ на фронтовій стіні видніють портрети визначних буковинців: Степана Смаль-Стоцького, пензля артисти Вуцманюка, Осипа Юрія Федьковича — пензля маєстра Михайла Мороза, портрет о. Ізидора Воробкевича та портрет Романа Смаль-Стоцького, одного з кол. голів Світової Головної Ради НТШ та голови американської НТШ, пожертвовані буковинськими організаціями в Америці, як Центральне Об'єднання Буковинців України, Академічного Козацтва „Запороже" та приватними особами.

Однак, не всі буковинці належно розміють вагу приналежности до нашої найстаршої наукової установи у світі. Хай же цей 100-річний ювілей буде заохотою для всіх буковинців морально й матеріяльно допомагати розвиткові і ростові української вільної науки в світі.

Д-р Ол. Соколишин,
член-кореспондент НТШ

Запрошують Верховного Архиєпископа до Ню Гейвену

У неділю 25-го лютого ц.р. заходом Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви, Відділ в Ню Гейвені, відбулися сходини членів, щоб відзначити 81-шу річницю народин та 10-ліття звільнення з каторги Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Кардинала Йосифа Сліпого. Збори відкрив голова Відділу Михайло Войко, а після молитви, проведеної о. Мирославом Мищишином, зборами проводила Президія: мгр Р. Микетей, голова і д-р І. Кизик, секретар. Доповідь про життя, а зокрема про працю Верховного Архиєпископа виголосив кол. голова Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви, д-р Зиновій Гіль. Доповідач вказав на труднощі, серед яких Верховному Архиєпископові приходиться працювати та на надзвичайно трудне та ускладнене положення нашої Церкви, як з огляду на наші внутрішні слабості, так і з огляду на неприхильну, а часто таки й ворожу настанову не тільки совєтського та сателітських режимів, але також чинників, в інтересі яких підтримати змагання цієї церкви за її самобутність. Рівночасно доповідач звернув увагу на дуже важливий момент, а саме, що українці-католики в цей трудний час мають, на щастя, таку винімкову особу, як Верховний Архиєпископ, і вони цієї щасливої обставини не сміють прогайнувати, але докласти максимум зусиль у допомозі і співпраці в змаганні за ієрархічне завершення, а вслід за тим скріплення нашої Церкви.

Після доповіді були запити й дискусія. Збори ухвалили вислати привітальну телеграму Верховному Архиєпископові та у зв'язку з його відвідинами Канади і ЗСА навесні цього року, разом зі своїм парохом, запросили його Церкви, відвідати парохію і вірних церкви св. Михаїла в Ню Гейвені.

Н.Н.

КЛІВЛЕНД ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІДВІДИН ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА

Клівленд, Огайо (смб). — 9-го березня ц. р. в залі церкви св. Йосафата у Пармі відбулись ширші громадські наради з участю 52-ох делегатів від понад 50 організацій українського Клівленду, які вирішили негайно розпочати заходи, зв'язані з плянуванням перших відвідин цього терену Блаженнішим Верховним Архиєпископом Кир Йосифом Сліпим.

На нарадах, що їх започаткував молитвою парох церкви св. Йосафата, всеч. о. Ярослав Сірко, продискутовано можливості, зв'язані з цими так очікуваними тут відвідинами. Згодом приступлено до вибору ширшого Громадського Комітету, що його очолив д-р Тарас Антонович, а в склад якого увійшли представники мирянських, суспільно - громадських, жіночих, комбатантських та молодечих організацій, як також голови дев'яти комісій, які розпочали уже широку підготовку до цієї небуденної події в житті української громади Великого Клівленду.

ПІДГОТОВКА ЧЕРГОВОГО КОНҐРЕСУ СКВУ

(СКВУ — Бюро Секретаріяту). — Шоста пленарна сесія Світового Конгресу Вільних Українців, яка відбулася в Торонті, у днях 26-28 січня ц. р., затвердила Підготовчий Комітет, що його завданням буде провести всю підготовку чергового Конгресу СКВУ. Цей Підготовчий Комітет є покликаний із членів Секретаріяту СКВУ, котрі проживають у З'єднаних Стейтах Америки й Канади, в такому складі: о. мітрат д-р Василь Кушнір — голова, п. Йосип Лисогір — заступник голови й ред. Ігнат Білинський та інж. Микола Плав'юк — секретарі.

Згідно з рекомендацією Підготовчого комітету, шоста пленарна сесія Секретаріяту СКВУ затвердила дві головні підготовчі комісії — організаційну, що її очолив інж. Микола Плав'юк, і програмову — голова ред. Ігнат Білинський. Ці головні комісії вже почали свою працю.

В рамках Організаційної комісії діятимуть слідуючі підкомісії;

1) Статутова підкомісія.

2) Бюджетово - фінансова підкомісія й фонду Другого СКВУ.

3) Підкомісія зовнішніх зв'язків.

4) Підкомісія церковно-релігійних справ.

5) Мистецько - імпрезова підкомісія.

6) Пресово - інформаційна й видавнича підкомісія.

7) Бенкетова підкомісія.

Програмова Комісія має такі підкомісії:

1) Підкомісію для опрацювання програмових матеріялів. (Ця підкомісія є однією з найважливіших підготовчих підкомісій чергового Конгресу).

2) Підкомісія для розпрацювання загального рамового пляну діяльности Світового Конгресу Вільних Українців у майбутньому.

3) Підкомісія фінансових справ — підготовлення бюджету СКВУ та розпрацювання його фінансової бази на майбутнє.

У випадку потреби як Організаційна ,так і Програмова комісії можуть ще покликати додаткові підкомісії.

У працях усіх названих підкомісій братимуть участь, крім діячів із канадського й американського теренів, теж діячі з інших країн, делеговані українськими центральними суспільно-громадськими репрезентаціями.

Нарада Головної Управи ОУА „Самопоміч"

Ню Йорк (В. П.) — Головна Управа ОУА „Самопоміч" в Америці відбула 7 березня 1973 р. чергове засідання, що ними проводив голова дир. Степан Спринський. У нарадах взяли участь: мгр Є. Лозинський, радник Б. Ластовецький, інженер І. Гурик, інж. Р. Раковський, дир. Е. Манацький, Л. Пришляк, Михайло Ковальчин, п-і Е. Козіцька, Франц Колодій, Василь Палідвор.

Після відчитання попереднього протоколу, голова дир. С. Спринський поінформував присутніх, що його старання про основання нового Відділу в Бостоні увінчаються успіхом, бо на 25 березня ц. р. визначено Основуючі Загальні Збори, що в них він візьме участь з рамени Головної Управи „Самопомочі" й виголосить доповідь про вагу й значення організації „Самопоміч". 3-го березня ц. р. він був на Річних Загальних Зборах Відділу в Трентоні. Збори ті добре підготовано й переведено. За те належиться Управі повне признання й похвала. 11-го березня голова взяв участь на Загальних Зборах Відділу в Честері з рамени Головної Управи. Далі він поінформував присутніх, що на прохання Головної Управи Екзекутива Українців Католиків „Провидіння", в Америці погодилася признати Централі „Самопомочі" морґеджову позичку в сумі 30 тисяч дол . на дім „Самопомочі" в Ню Йорку. Позичку ту Екзекутива розклала на 20 років 6%.

Заступник голови мгр Е. Лозинський подав, що згідно з ухвалою попереднього засідання вже підписано умову з Дирекцією Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку в справі дотацій Кредитівки в сумі 180 дол. місячно для свого спонзора Відділу в Ню Йорку на влаштування приміщення для старших віком членів „Самопомочі" й Кредитівки, а цю умову з рамени Головної Управи „Самопоміч" підписали: мгр Е. Лозинський, Л. Пришляк і В. Палідвор, а з рамени Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку дир. Р. Раковський.

Секретар В. Палідвор поінформував присутніх про полагодження біжучих справ канцелярійних Централі, про висилку допомог згідно з ухвалою попереднього засідання, про обіжник Централі до Відділів у справі Альманаху й жетонів та вплат від зібраних Відділами членських вкладок за 1972 рік. Господарський референт інж. Р. Раковський підкреслив, що готовість Екзекутиви „Провидіння" признання морґеджової позички для Головної Управи в сумі 30 тисяч дол. на 20-річну сплату і 6% є корисніца чим теперішня в Кредитівці й тому треба висловити Екзекутиві „Провидіння" признання й подяку за зрозуміння й громадський підхід до прохання Головної Управи „Самопомочі" в справі признання тої позички.

За неприсутнього фінансового референта І. Гурика відчитав його звіт секретар В. Палідвор.

В дискусії над звітами, що в ній забирали голос всі присутні підкреслювано з подякою готовість Екзекутиви „Провидіння" уділення морґеджової позички, а в справі допомогової акції конечність концентрування допомоги в Централі, бо це причиниться до кращого й більш доцільного її приділювання.

В заключенні нарад ухвалено одноголосно:

1. звернутися до всіх Відділів „Самопомочі" й членства, щоб вони на місцях включилися до загальногромадської акції в справі відзначення 40-річчя великого голоду й переслідування діячів української культури на Україні;

2. обіжним листом й оголошенням в пресі подати до відома всім Відділам про скликання Річної Наради Відділів ОУА „Самопоміч" на день 7 квітня 1973 р. в Ню Йорку на день тої наради приготовити вже Збіркові листи зеленосвяточної збірки для найбільше потребуючих українських громадян.

3. Одноголосно схвалено затягнути морґеджову позичку на дім „Самопомочі" в Ню Йорку в сумі 30 тисяч на 20-річну сплату і 6% та висловити за це щиру подяку Екзекутиві Українського Католицького „Провидіння" та доручити Президії Головної Управи „Самопомочі" поробити всі відповідні кроки для оформлення тої позички.

4. Беручи до уваги письмо Централі ТУК-у кооптувати до Головної Управи „Самопоміч" як представників ТУК-у інж. І. Гурика й дир. А .Заліска.

5. З огляду на те, що журнал „Наш Світ" в останньому часі появляється дуже з опізненням — звернутися з проханням до Редакційної Колегії, щоб вона подбала про своєчасне приготування матеріялів для кожного числа так, щоб журнал появлявся в належних речинцях для передплатників.

У зв'язку з розпродажжю Альманаху докласти всіх старань, щоб розпродати ще дальші примірники, а крім того доручено Видавничій комісії переслати Альманах до бібліотек і музеїв.

В. П.

КАТОЛИКИ У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ПОСТАВИЛИСЬ прихильно до британської „Білої Книги" з її проєктом реформи державного правління у Північній Ірляндії. Зате лідери протестантської більшости у тій країні ще не зайняли виразного становища, але мобілізують своїх політичних однодумців для натиску проти британського уряду, щоби той змінив згаданий проєкт у користь протестантського населення.

ВІСТІ З МОНТРЕАЛЮ

Зустріч з громадянством

Користаючи з нагоди побуту у Монтреалі п-і Марусі Бек, як головної гості на традиційному балю з нагоди святкувань Державности і Соборности України, за стараниям проводу жіночих організацій в неділю 4 лютого ц. р. в українському ресторані „Степ" відбулася зустріч п-і М. Бек з громадянством. Коло 150 осіб вітали гостю. — У чіткій, з доброю дикцією українській мові прелеґентка пригадала життя та працю на рідних землях в минулому, нав'язуючи до сучасности. На жаль бракувало накреслення чи обговорення певних ділянок праці в теперішніх нових обставинах. При спільній вечері зустріч пройшла в милій атмосфері.

Звичайні Загальні Збори за Патріярхат УКЦеркви

22-го лютого 73 р. о год. 7-ій вечора в залі церкви св. Михаїла на Ібервіл, відбулися Звичайні Загальні Збори Управи за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви в присутності 30 осіб — заступлених 13 організацій. Збори відкрив голова Управи проф. Р. Брикович. Молитву провів о. Я. Гайманович. Зборами проводила Президія в складі: К. Келебай — предсідник, п-і Л. Левицька і М. Кінах — секретарі. Після ділової дискусії та по уділенні абсолюторії уступаючій Управі, вибрано нову — з попереднім складом, доповнюючи Управу ще по одному членові з церковних та світських організацій для кращої співпраці. Збори закінчено молитвою.

15 лютого о год. 8-ій вечора в залі церкви Успення Божої Матері на Розмонті відбулося засідання Управи за Патріярхальний Устрій в цілі підготови приїзду до Монтреалю другого з черги Ісповідника нашої української страдальної Церкви, Високопреосвященнішого Владики Василя Величковського.

Примусова відпустка

Головний радний і голова Монтреальської Округи УНС Дмитро Попадинець через захворіння, а вкінці й операцію на час свого лікування передав свою працю в УНС своєму заступникові Округи Й. Дачишинові та секретарці п-і Т. Мороз.

Свята в честь українським Героїням

25 лютого о год. 5-ій по полудні в залі Спілки Української Молоді відбулися святочні сходини з рефератом п-і М. Шкурівської про українських Героїнь. Сходини влаштувала жіноча ланка при СУМ. Учасниками свята були запрошені членки ОЖ ЛВУ. Відтак у дружній атмосфері відбулась перекуска. Пані з ОЖ ЛВУ перейшли до своєї кімнати нараджувати біжучі справи організації.

25-го лютого о год. 4-ій по полудні в залі УНО, заходами Організації Української Канади ім. Ольги Басараб відбулися святочні сходини присвячені українським Героїням. При вщерть виповненій публікою залі п-і Л. Лебідь прочитала реферат про Героїнь. Виступали діти зі садочка, Рідної Школи та Курсів Українознавства підготовлені керівником мистецької студії проф. Іваном Королем. — По програмі пані подали чай зі солодким.

Праця в Окрузі УНСоюзу

Заходами Монтреальської Округи УНС йде підготова до відзначення двох ювілеїв, а саме: 80-ліття Українського Народного Союзу та 80-ліття щоденника „Свобода". Щоб зреалізувати заплянoване, вкоротці покличеться окремий підготовчий комітет.

М. М.

На „Союзівці" відбудеться XI Крайовий з'їзд Пласту

Союзівка, Керґонксон. — У днях 7-8 квітня ц. р. тут на цій Оселі УНСоюзу в Кетскильських горах відбудеться XI Крайовий Пластовий З'їзд, що розпочнеться вже в п'ятницю 6-го квітня реєстрацією учасників у вечірніх годинах. У суботу 7-го реєстрація закінчиться о 10-й ранку, з'їзд відкриє голова КПС пл. сен. Павло Дорожинський, відбудеться вибір президії, прийняття порядку нарад і т. д., включно з вибором комісій та звітами про працю. Після обідової перерви, о 2-й дня триватимуть звіти, їх обговорення, уділення абсолюторії уступаючій КПСтаршині та членам КПРади. Після нарад комісій, о 7-й вечора — спільна вечеря з пластовою програмою для учасників і гостей. У неділю о 8:30 ранку буде Богослуження, а о 10-й ранку—заслухання звітів комісій: Виховної, Господарської, Пластприяту, Статутової, Резолюційної, Номінаційної, вибір керівних органів на наступну каденцію, заприсяження нової Управи і врешті — закриття з'їзду. Діловодом організації є пл. сен. Андрій Миців.

Новим президентом Ізраїлю буде учений фізик, втікач з СССР

Єрусалим. — 650-тичленний Центральний Комітет найбільш впливової в Ізраїлі Партії праці, що її членом є також прем'єр Голда Меїр, обрав більшістю 58 голосів на свого кандидата на президента Ізраїлю 57-річного д-ра Ефраїма Качальського, ученого біофізика. Його кандидатуру формально зголосив міністер закордонних справ Абба Ебан, який натякнув, що винаходи Качальського, застосовані у воєнній техніці, причинилися до останньої перемоги Ізраїлю у війні проти арабів у 1967 році. Д-р Ефраїм Качальський — як подають американські газети — „народився в Росії", — не є виключене, що він народився в Україні і відтіль еміґрував до Ізраїлю. Тепер д-р Ефраїм Качальський перебуває в Америці, запрошений деякими американськими університетами на гостинні виклади. Формально ізраїльського президента вибирає парлямент, „кнессет", якого засідання в цій справі відбудеться 10 квітня ц. р. Якщо він вибере Качальського, то це буде наймолодший президент в історії Ізраїлю. Першим його президентом був Хаїм Вайцман, другим Іцак Бен-Цві, а каденція теперішнього 73-літнього президента Зальмана Шазара кінчається 25 травня ц. р.

У Москві відкриється музей акад. Сергія Корoліва

У Москві в будинку 2/28 при 6-му Останківському провулку незабаром буде відчинений Дім-Музей академіка Сергія Королівa, який був головним винахідником і конструктором перших ракетно-космічних систем у СССР, в тому й „спутників". Преса в СССР, також в Україні, називає його прізвище з російської вимови „Корольов", суґеруючи так „російську" національність, хоча справжнє прізвище Королів. Академік загинув трагічно під час експерименту. Він народився в Україні і вчився в школах з українською викладовою мовою, про що свідчать збережені свідоцтва. На одному з них подана національність — українець. Поточна преса називає акад. С. Королівa „совєтським ученим". Музей займе кілька кімнат, будуть виставлені його особисті речі, великий макет Місяця, макети „супутників", сконструйованих акад. Сергієм Королівим тощо, а також, як писала „Правда" з 16 березня, „на книжкових полицях твори В. Леніна", хоч не відомо, чим вони причетні до науки, та ще космонавтики.

Золотий Ювілей священства о. радника С. Колянківського в Монтреалі

Тут із ініціятиви Ювілейного комітету, під патронатом Українського Католицького Деканату і за благословенням торонтського єпископа Ізидора, 25 березня ц. р. монтреальська громада відзначить Золотий Ювілей священства о. радника Степана Колянківського. Із цієї нагоди о год. 10.30 ранку відбудеться Архиєрейська Служба Божа, яку відправить Владика Ізидор в сослуженні Ювілята і духовенства у церкві св. Михаїла при вул. Ібервіл, а по пол. о год. 1.30 буде Ювілейна гостина в залі Шератон Монт Роял готелі.

Отець Степан Колянківський, син о. Івана і Теофілії Колянківських, народився 25 травня 1896 р. у Великому Ходачкові, Тернопільського повіту. Середню освіту здобув в гімназії в Тернополі, покінчивши її в 1914 році. Його прийняли на теологію у Львові, але із вибухом першої світової війни, і коли сформувалися Українські Січові Стрільці, о. Колянківський включився у визвольні змагання. Із ступенем здемобілізованого сотника резерви він знову повернувся на студії у Духовній Семінарії у Львові. Із вибухом українсько-польської війни йому знову довелося перервати студії і взяти участь в боях. По трьох роках о. С. Колянківський закінчив теологічні студії і був готовий до свячень, одружившись з Ольгою Гірка 14-го листопада 1922 року. Рік пізніше отримав Тайну Священства і був висланий на парохію в Мишковичах на працю сотрудника-управителя. Відтак перенесено його до Тернополя на посаду катехита народних й середніх шкіл. У 1930-му році нагло померла його дружина і він залишився із преважкими обов'язками священика а водночас батька, виховуючи четверо малих дітей. При перенесенні до Станиславова його іменували капеляном українських католицьких вояків. Після вибуху другої світової війни о. Колянківський з трьома дітьми переїхав до Кракова, де через два роки був душпастирем-помічником. У 1941 р. виїхав на рідні землі, щоб відшукати свою дочку Марію, що припадково відлучилася від родини. Відтак уже разом з усіма дітьми перебував у Львові та Лисятичах. У 1944 р. довелось йому покидати рідні землі і цим разом не в повному складі родини, бо його син як вояк Української Дивізії Галичина брав участь у боях під Бродами. Після великих труднощів знову вже ціла родина опинилася у Відні. Із наближенням совєтських військ о. Колянківський переїхав до Тиролю, де був помічним душпастирем у австрійського пароха. У 1946-му році покликав його Архиєпископ Іван Бучко до Італії на душпастиря українських вояків, а опісля він переїхав до Англії, де душпастирював у Менчестері і Нотінґгемі. В 1953-му році переїхав до Канади на поклик Єпископа А. Роборецького і в Саскатуні виконував працю помічного душпастиря. Із-за важкої недуги мусів залишити працю і аж по видужанні обіймив парохію Успення Божої Матері в Розмонті. Пізніше його призначили на душпатиря у парохії св. Архистратига Михаїла, а згодом при парохії св. Духа на Пойнт Ст. Чарлс. По двох роках він повернувся до парохії св. Архистратига Михаїла і там сповняє душпастирські обов'язки аж по сьогоднішній день.

За ревну душпастирську працю о. Степана Колянківського — грамотою із 31-го травня 1963 р. Верховний Архиєпископ Йосиф Сліпий відзначив його почестю радника Митрополичої Консисторії.

Концерт молоді

4-го березня ц.р. в пообідніх годинах в залі катедри св. Тройці при вулиці Брум 359 в Ню Йорку, заходами настоятеля і парафіяльного уряду, відбувся концерт молоді.

Концерт відкрив М. Чорний, звертаючи увагу на потребу плекання української культури на еміграції, висловивши твердження, що якщо ми, еміграція, хочемо спасти українську душу поза межами батьківщини, то мусимо перш усього зберігати і плекати українську культуру. М. Чорний привітав представників духовенства, Ради для Справ Культури при СКВУ, Пласту, СФУЖО, СУМА, Літературно-Мистецького Клюбу, Хору „Думка", голову „Молодої Думки" і ін.

Провід ведення програми М. Чорний передав письменникові Миколі Понеділкові, який вітав і представляв виконавців концерту, а публіку старався перенести гадками з нюйоркського бетону в українські зелені степи і села, що йому таки вдалося. У Миколи Понеділка українська мова звучить якось інакше чим у інших. Вона у нього гарна, а порівняння мальовничі, хоч би ось таке: „наші прекрасні бандуристи, як купані огірочки".

Концертову програму розпочала О. Геймур. Це молода студентка співу, зі закраскою голосу ліричного сопрано. Голос милий, правильно школений. Відспівала вона чотири пісні, між якими була і „Цвітка дрібная". Виглядає, що цю пісню молоденька співачка зумисне підобрала, хоч не зазначено, що вона була улюбленою піснею Соломеї Крушельницької, 100-ліття уродин якої обходимо цього року.

О. Шеметило, хоч і молода, але вже може похвалитися неабиякою технікою на фортепіяно, відчувається добру школу Н. Чапельської.

Пластові „Соловейки": В. Семущак, О. Дмитрик, Л. Дмитрик, Л. Баранська, М. Дармограй, Т. Когут, при акомпаньяменті двох гітар, відспівали ряд пісень.

Наймолодші танцюристи Уля Лісняк і Івась Лісняк виконали гопак. Танок рапше складався на козачок, але як би там не було — танцювали бадьоро.

Учні Студії Н. Сулими Х. Баранська та Я. Саленко грацiйно відтанцювали „Гуцулку" й італійську „Тарантелю".

Учні Студії Українських Народних Танців і Ритміки Уляни Кунинської-Шмериковської відтанцювали „Козачки", „Гуцулку" й „Аркана". У цій групі запримічується дбайливість у побудові танку, шукання фольклорного автентизму.

Два вірші Степана Руданського продеклямував М. Кульбіда. Дикція у Кульбіди чітка, жестикуляція сміла, свобідна. Публіка щиро оплескувала добру рецитацію. Цього року якраз минає 140 років з дня народин цього славного поета і сто — з дня смерти.

Виступові бандуристів „Думки" приходиться висловити признання за добру гру, дисципліну, серйозне ставлення до української пісні і бандури. Я. Стахів та І. Чорна відзначаються вже добрим володінням інструменту. Ансамбль бандуристів знаний вже декілька років. Недавно ще тому, це були малі діти, тепер доростаюча молодь. Молодь ця полюбила гру на бандурі, на інструменті, що століттями передавав неписану історію українського народу з покоління в покоління. Признання і подяка о. С. Кіндзерявому, диригентові цього ансамблю.

Програму закрив д-р Громів і виконавців та гостей запрошено на прийняття, влаштоване Сестрицтвом Свято-Троїцької катедри.

Дохід з концерту призначено на розбудову домівки для молоді.

Українська громада в Ню Йорку потребує власної концертової залі, бо щоб показати всю красу так пісенної культури як і хореографічної, музичної чи драматичної, ми мусимо вивести її в повній її красі, а не підскубувати її технічними недотягненнями.

Мир. Лас.

Не забули спом'янути!..

Рік-річно відзначуємо Шевченкові дні невимушено, щиро, бо платимо йому любов'ю за любов, за ту любов, яку він перелив на свою батьківщину, на свій народ, в тому й на наш, ми ж є живучим звеном у довжелезному ланцюгу поколінь тієї ж нації.

Цьогорічне Шевченківське свято в Боффало, що його влаштувала українська громада, в неділю 11 березня, в Українському Домі „Дніпро", під патронатом місцевого Відділу УККА, не можна назвати скромним, а навпаки — багатим, величнім. Величність виплива з добірної програми, поставленої на високому рівні. Виконавцями програми були запрошені й свої місцеві сили. Виконавцями-гостями були: д-р Василь Омельченко, промовець і Марійка Чолій, солістка меццо-сопран. Основні думки доповіді д-ра Омельченка такі: спадщина Тараса Шевченка стала предметом студій різних галузей: літератури, мистецтва, історії... Не зважаючи на інтензивну працю, шевченкознавці не сказали ще останнього слова про Шевченка. І не швидко його скажуть, бо духова скарбниця ґенія-Шевченка невичерпна. Дослідник все й все відкриє в цій скарбниці незнаний досі скарб.

Солістка Марійка Чолій з Монтреалю вперше виступала перед нашою ромадою у Боффало. Наші враження від її виступу — наскрізь позитивні. Уже першими звуками пісні до слів Тараса Шевченка „Садок вишневий" співачка прикувала до себе увагу слухачів не тільки гарним голосом, але й вмінням інтерпретувати зміст пісні. Усі пісні, які вона проспівала (а були між ними й такі, що їх можна часто почути на концертах), прозвучали якось інакше — наснажені особливою силою. Не радо хотіли розпрощатись слухачі із Марійкою Чолій і після її останньої передбаченої програмою точки, співачка мусіла „викупитися" наддатком, яким була пісня „Чи ми ще зійдемося знову".

Із місцевих сил участь у святі брали: мішаний хор „Бурлаки" під проводом свого довголітнього диригента Юрія Лаврівського і молода студентка Рома Стецьків, як виконавець мелодеклямації Шевченкового вірша „У неділеньку та ранесенько" — до речі — вірша, мало використовуваного для деклямацій. Декляматорка виступила при фортепіяновому супроводі своєї матері Нілі Стецьків, яка подбала про відповідний мистецький рівень деклямації, як цілости. Музику для деклямації написав покійний вже проф. Василь Безкоровайний. Хоча не всі хористи мали змогу взяти участь — хор „Бурлаки" вив'язався із свого завдання бездоганно, співаючи пісні: „Думи мої", „Чого мені тяжко", „Тече вода" і четверту річ — „Вечорниці" Ніщинського.

Хорові, а також і солістці Марійці Чолій, акомпаньювала Аля Мосійчук, одна з найкращих наших боффалівських піяністок.

М. Л-а

В Боффало вшанували пам'ять Богдана Лепкого

18-го лютого ц.р. в приміщенню Боффалівської станової колегії відбувся літературно - вокальний вечір в честь Богдана Лепкого. Організаторами вечора були Рідна Школа і 49-ий Відділ Союзу Українок Америки.

Програму відкрито і закрито уривками з двох творів Лепкого, в яких говориться про завдання поета. Відкрито уривком із передмови до збірки „Кидаю слова". Назву для збірки взято власне від назви передмови. Збірка вийшла 1911 року в Чернівцях.

Закрито програму уривками з вірша „Далекий я вам", якого поет кінчить такими думками: „Та певний я, що завтра, так як нині, / І за багато ще багато літ, / Остається поезія людині, / Як спомини лишаються дитині, / З котрими йде вона в дальший світ... / Я певний — не один над книжкою мою / Замислиться і задрижить душею, / Зриваючись до кращих, ліпших днів."

Відкривали і замикали програму троє проживаючих у Боффало мистців живого слова: Неоніля Стецьків й Ірина та Юрій Лаврівські, які крім того виконали всі літературні точки програми. Були подані такі твори Лепкого:

„У храмі св. Юра" — мелодеклямація Неонілі Стецьків при фортепіяновому супроводі Алі Мосійчук, музика проф. Безкоровайного; Пролог до „Мотрі" — деклямація Ірини Лаврівської; нарис „У таборі" читав Юрій Лаврівський, а нарис „Приніс" в інсценізованій формі подали Ірина Лаврівська, Неоніля Стецьків та Юрій Лаврівський.

Вокальну частину програми виконав д-р Євген Савчин — соліст, який відспівав шість пісень, в тому числі три до слів Богдана Лепкого Акомпаньювала солістові Аля Мосійчук.

Доповідь про Богдана Лепкого виголосив д-р Михайло Лоза. Він також давав пояснення до окремих точок.

В доповіді звернено увагу на многогранність постаті Б. Лепкого. Громадянству однак Богдан Лепкий знаний як поет і письменник. Тому то на цих двох обличчях Богдана Лепкого спочила увага доповідача. В історикiв літератури втерся погляд про Б. Лепкого, як про поета-лірика, поета „осени й зів'ялого листя". Доповідач звернув увагу, що не слід приховувати зів'ялим листям Лепкого як поета-громадянина і патріота. Показати Лепкого як патріота — однаково як в поезії, так і в прозі, було основним завданням доповідача. Свої думки доповідач підтвердив рядом цитат, взятих із творів Лепкого. Закінчив доповідь цитатою із вірша „Батуринські руїни": „Не сяде пан, / Ні цар ні хан / Там, де колись сидів гетьман, / Ніколи!"

Організатори вечора звернулися до мене з проханням написати кілька слів; інформації про те що, коли і т.д. я вже подала, а тепер хочу докинути ще кілька думок.

Серед нас відбувається багато імпрез: кращих чи гірших, як змістом так і формою. В умовах еміграційних ми все стараємося прийняти і похвалити. Як же можна реаґувати інакше? Організатори і виконавці переважно роблять це з великою посвятою і одинокою нагородою є, як їх добрим словом згадати.

Так є, але що ж тоді сказати, як вечір був таким, яким був літературний вечір в Боффало 18-го лютого? Мистці і доповідач зуміли створити настрій, передати чар і красу українського слова, відтворити Лепкого. Люди виходили із залі якісь кращі, удуховленні; тут і там чулося слова подяки, захоплення і були вони такі сердечні та щирі.

Були і чужинці серед нас; не розуміючи, вони якось відчули, один із них підійшов до мене і сказав: „Жаль, що не розумію Вашої мови..."

Віра Вількош

Делеґація ЦК Комсомолу відвідала Західню Німеччину

Бонн. — До Західньої Німеччини прибула з відвідинами делеґація ЦК ВЛКСМ (совєтського комсомолу), щоб взяти участь в конференції Соціялістичної німецької робітничої молоді Вестфалії. 19 березня на цій конференції виступив з доповіддю перший секретар ЦК ВЛКСМ Е. М. Тяжельніков, який говорив на тему „Ленінський комсомол і його участь у побудові комунізму". Того ж дня делеґація передала „подарунок" молодим учасникам конференції, як „символ нашої непорушної дружби", — пише „Комсомольская правда" з 20 березня. Делеґацію комсомолу приймав також Центральний комітет Німецької комуністичної партії.

Стейтові Січневі Роковини в Гартфорді

Українська делеґація стейту Коннектикат у Губернатора. З нагоди січневих Роковин Державности й Соборности України губернатор стейту Коннектикат Томас Мескел підписує проклямацію дня Української Незалежности в присутності української стейтової делеґації в Гартфорді — столиці Коннектикат.

Гартфорд, Конн. (С. Д.) — 21-го січня 1973 в Гартфорді — столиці стейту Коннектикат старанням місцевого Відділу УККА відзначено січневі роковини української державности й соборности.

У попередніх днях губернатор Т. Мескел прийняв стейтову українську делеґацію. Відділ УККА — Віллімевтик репрезентував Іван Головатий, Гартфорд — Сильвестер Демкович, Колчестер — Богдан Сокольський, Ню Гейвен — д-р Михайло Снігурович, Норвіч — Мирон Техловець і Бріджпорт — Мирослав Стахів.

Мейор міста Гартфорду Джордж Атансон прийняв місцеву українську делеґацію в особах: Михайло Шевчук, Стефа Пришляк і Леся Васильків. 22-го січня українські національні прапори повівали поруч американських на капітолю і ратуші міста Гартфорду.

У неділю 21-го січня в одній із найкращих заль міста Гартфорду в Саут Католік Гай Скул відбулась Академія — Концерт. Академія почалась відспіванням американського національного гимну. Свято відкрив голова місцевого Відділу УККА інж. Ярослав Лучкань, а відтак Леся Васильків відчитала проклямацію від мейора Гартфорду, а Борис Крупа від губернатора.

Інж. Ярослав Лучкань представив громаді гостя Джорджа Атенсона — мейора міста Гартфорду, який у свосму святочному слові — сказав, що українці повинні бути горді свого походження та закликав надалі плекати свої традиції, культуру мистецтво та що український нарід таки діждеться того світлого дня — віднови незалежности.

Святочну промову виголосив д-р Михайло Снігурович, голова Відділу УККА Ню Гейвену та член Ради Директорів централі УККА. Доповідач підкреслив важливість Українського Національного Зриву та Державних Актів і пов'язав ці змагання із сучасним поколінням за волю України.

Хор „Думка" з Ню Йорку під диригуванням Олександра Берника своїм різноманітним репертуаром на високомистецькому рівні виповнив програму.

Виступив чоловічий хор під диригуванням Андрія Британа з двома піснями: „Вилітали орли" — муз. К. Стеценка та повстанською маршовою піснею — „Вперед" — муз. О. Кошиця.

Відтак пісні: „Живи Україно" — муз. М. Гайворонського, „Богородице Діво" — муз. А. Гнатишина, „Восхвалю Ім'я Бога моєго, Концерт XXIX" муз. Д. Бортнянського. Солісти: О. Новицька - Зам'ята, Г. Балабан, Е. Камінський, Б. Кекіш, Ів. Зам'ятий. Ряд народних пісень хор виконав у другій половині програми та інших, за що присутні щедро винагородили виконавців довгими оплесками.

Співом українського національного гимну закінчено Академію.

Вечір Фінансової комісії СФУЖО

11-го березня ц.р. Фінансова Комісія СФУЖО у Філядельфії влаштувала зустріч із громадянством для обговорення різних актуальних справ. Програму зустрічі відкрила Марія Харина, голова Фінансової Комісії і передала провід вечора д-р Наталії Пазуняк, голові Організаційної Комісії СФУЖО. Заступниця голови СФУЖО Лідія Бурачинська говорила про нові почини, ухвалені Пленарною Сесією Ради СФУЖО. Їх є декілька. Це є — Конференція українських жіночих організацій, яка відбудеться в Манчестері, Англія у днях від 15 до 17 червня ц.р. Із тим пов'язана участь у Міжнародному Конґресі Жіночої Ради, що відбудеться 25-го червня ц.р. у Відні. Згадувала також про заходи Управи СФУЖО в обороні переслідуваних в Україні. Інж. Стефанія Пушкар, програмова референтка СФУЖО, доповідала про „Український Музей в Римі", в якому вона працювала кілька місяців. Вона розказала про поодинокі відділи того Музею й відвідувачів, що збираються з усього світу. Окрему увагу придала участі українського жіноцтва у розбудові того Музею. На кінці промовляла секретарка СФУЖО Володимира Ценко. Її доповідь про Євхаристійний Конґрес у Мельборні і зустріч із українським жіноцтвом Австралії найбільш полонила слухачів. Розповідь була підкріплена численними виданнями, відзнаками і летючками Конґресу й ілюстрована вирізками з преси. Виявилось, що п-і Ценко мала нагоду вручити літературну нагороду СФУЖО на окремій зустрічі з Союзом Українок Австралії.

Численно зібрані присутні запитували про Музей в Римі і Конґрес у Мельборні. П-і М. Харина, закриваючи програму вечора, подякувала всім за участь.

Л. Б.

Володимир Луців виступав через телевізію в Лондоні

Лондон. — Відомий соліст-бандурист Володимир Луців мав 10-хвилинний індивідуальний концерт та коротку промову через кольорову столичну телевізію, в рямцях програми „Ми переможемо", 13-го березня 1973 р. У телевізійній програмі для Англії було повідомлено: „12:0. Володимир Луців. Цієї ночі Володимир Луців, тенор, співатиме пісні з України, про боротьбу з гнобителями та смуток". На тій програмі виступають різнонаціональні артисти. Свій концерт Вол. Луців супроводжував англомовним поясненням до пісень, які потім виконував, багато разів згадуючи при тому про боротьбу українського народу в різних часах проти різних гнобителів, а також про Тараса Шевченка, як національного поета - революціонера. Володимир Луців виконав пісні: думу „Встає хмара з-за Лиману", „Пісню українського в'язня" і „Реве та стогне Дніпр широкий", всі в супроводі бандури. Англійські газети згадували й позитивно коментували його виступ.

Маестро Володимир Луців у вересні буде виступати на З'їзді українців Німеччини, в жовтні - листопаді — концертуватиме в ЗСА і Канаді, а згодом — у Австралії, куди його запросили вдруге українські громади.

Зустріч бойків у Чикаґо

Серед веселого настрою і родинної атмосфери пройшла друга з черги зустріч бойків у Чикаґо 4-го березня 1973 р. в залі Народного Союзу. При столиках, прибраних квітами, засіли понад 160 уродженців і колишніх мешканців Бойківщини та гостей.

Зустріч відкрив голова Т-ва „Бойківщина" проф. Адам Антонович, вітаючи митрополичого радника о. Павла Джулинського та присутніх бойків і гостей. Доповідь Володимира Андрушка, секретаря, про панщину й опришків, переплiталась деклямаціями учениць середньої школи: Лесі Попіль „Довбуш" — Юрія Федьковича і Марусі Слободян „Перший Великдень на волі" — Івана Франка. Деклямації виконано з декляматорським хистом. Обі декляматорки виступали в народних строях.

Відповідно до змісту доповіді, висвітлено деякі картини з часів панщини і з часів опришківського руху, а також картини з історії українського народу та деякі краєвиди Підкарпаття.

З черги виступив Богдан Куцан, який під акомпаньямент Л. Зарицької-Ременюк баритоном відспівав пісні: „Цвітка дрібная" М. Шашкевича-Матюка, „З полонини", — народна пісня, муз. Сабадаша, „Ой, запив козак, запив", — народна пісня, обробка Лисенка, та італійську пісню „Соренто", за що зібрав бурю оплесків.

Наприкінці Володимир Андрушко відчитав власну гумореску „Привіт бойкам", спеціяльно на ту зустріч написану.

Вечерю молитвою започаткував і молитвою закінчив митр. радник о. Павло Джулинський. Під час вечері присутніх обслуговували пані, а допомагали їм студентки одягнені у вишивані блюзки.

На закінчення зустрічі голова проф. Адам Антонович подякував приявним і виконавцям програми. Особливу подяку зложив Комітетові пань на чолі з панями Михайлиною Рен і учителькою Соломією Кавка за приготування вечері.

ва.

Десяті Загальні Збори УАРК у Філядельфії

11-го березня ц. р. у залі УСО „Тризуб" при численній участі старших і молодих у Філядельфії відбулися десяті річні загальні збори Українського Американського Республіканського Клюбу.

Збори відкрив постійний, довголітній президент Клюбу Іван Одежинський; Президія зборів: Володимир Біляїв — голова, д-р проф. Богдан Гнатюк та Мирон Карбівник — заступники, Люна Луцька та адв. Данило Максимюк — секретарі.

Після короткого звіту президента Клюбу Івана Одежинського з доповіддю про ролю політичних клюбів, а зокрема українських, в партійній структурі американського життя, виголосив заступник президента Клюбу Володимир Біляїв, наголошуючи конечну потребу активної участи молодих українців і українок в американській політиці. Адвокат Тома Дармопрай, президент Відділу Національностей Республіканського Комітету міста Філядельфії говорив про конкретну співучасть української громади в політиці міста. Важливість етнічного елементу в теперішній американській республіканській політиці підкреслив Мирон Карбівник.

Після звіту фінансового секретаря Управи п-і Ірени Прокопишин, на пропозицію д-ра Б. Гнатюка, загальні збори уділили абсолюторію уступаючій Управі та вибрали нову: Іван Одежинський — президент, В. Біляїв — екзекутивний віцепрезидент, ред. Ігнат Білинський, адв. Данило Максимюк та Люна Луцька — віцепрезиденти, Мирон Карбівник та інж. Михайло Ліщинський — секретарі, Ярослав Кухтин — скарбник, Михайло Смайлій та архітект Олег Черняхівський — члени Екзекутиви, адв. Тома Дармопрай — правний дорадник Клюбу. Рада директорів Клюбу: Дарія Завадович, Ірена Ільницька, Лідія Лукіянович, Лев Сивуляк, Ярослав Гельо, Микола Ящук, Володимир Мельник, Джон Максин, Юрій Поритко, Андрій Попчук, Борис Татунчак, Ярослав Білинський. Контрольна комісія: д-р проф. Б. Гнатюк, Степан Брендзей, та Федір Корсун, Товариський суд: д-р Володимир Рудницький, інж. Є. Чайківський та Микола Прасіцький.

Під час зборів до Клюбу вписалося 20 нових членів, головно молодих людей студентів та професіоналістів. Закриваючи збори, переобраний президент Клюбу І. Одежинський подякував членам за чисельну участь та за довір'я до Управи і запросив членів на традиційну товариську перекуску.

Н. Н.

Гриць Зозуля у спідниці

До нашої невеличкої, але чесної „фамілії гумористів" (приходить новий „цувахс". (По хрищеному — „приріст" — примітка складача).

Маленька, але важненька, як колись казали у старому краю добрі люди, така собі „бідова" (це сучасний відповідник до старого львівського компліменту — „морова").

Вперше почув я її на соймику бойківської шляхти на Союзівці, коли вона дуже цікаво розповіла в бойківській говірці свої враження з мандрівки по Україні.

Шкода, що досі цей спомин не появився у нашій пресі як довідник для наших туристів.

Може хтось здогадається, що мова йде тут про відому гумористку - сатиричку Язичинську у Філядельфії, Па. В цивілю вона „нарицається" — Іванна Климовська, по батькові — козацького роду — Качмар. Прапрадід батька походив з козаків, що в часах Хмельниччини поселилися над Дністром на передмісті славетного города Самбора, де займався риболовством, садівництвом і бджільництвом, та згодом зовсім „збойчився". А по мамі — вона шляхтянка Чайківська, зі славного роду, що видав багато визначних людей.

У рідному Самборі закінчила середню освіту й вищі торговельні курси, працювала у Промисловому Банку під час усіх ворожих окупацій, аж до великого ісходу.

„Лицедійством" цікавилася ще у школі, під проводом пок. проф. А. Княжинського, що заки вступив на університет — був професійним актором. Вона підібрала собі здібних товаришок, з почуттям гумору, та з ними влаштовувала час до часу веселі вечори, беручи під обстріл сатири всіх і вся, включно до своїх учителів. До своєї травестії Дантового „Пекла" всадила декого зі своїх учителів!

Переїхавши в Америку замешкала спершу у Гартфорді, де влаштовувала свої веселі вечори. Згодом переїхала у Філядельфію, де під керівництвом режисера Володимира Шашарівського почала виступати в українському театрі, у веселих ревіях.

Її специфіка — це гумористично - сатиричні монологи власного пера у знаменитому виконанні. Вона має дуже чітку дикцію, відповідний навіть і до великих заль голос, має рідкий дар доброї подачі кожного слова, що доходить до слухачів, які реагують завжди дуже живо на її сатиричні обсервації нашої еміграції.

Тисячі наших людей Східньої Америки чули її виступи, зокрема по наших літніх оселях: Союзівка, Верховина, Лігайтон, Вайлвуд і ін. Недавно виступала перед нашою вашингтонською громадою з великим успіхом. Зголосилися грошовиті „спонзори", щоб видати довгограйну платівку з її монологами, що незабаром станеться.

У дальшому пляні — видання окремою книжкою монологів Язичинської.

Деякі її гумориски були поміщені в „Лисі Микиті" та в інших журналах і газетах. Вона членка ОМУС-у, Об'єднання Мистців Української Сцени. Дружина Ярослава Климовського, кол. адміністратора наших передових театрів на Західній Україні.

Незабаром відбудеться її перший виступ у Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку з новою програмою.

Іван Дурбак

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що вже дісілали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 7.

А. Стовба, Парма	$20.00	В. Крохмалич, Рочестер	2.00
И. Іванів, Рослин	10.00	О. Кудрик, Йонкерс	2.00
І. Пілук, Вест Варвік	10.00	А. Кушнір, Ренкін	2.00
В. Зуга, Норт Олмстер	9.00	В. Левицький, Фенікс	2.00
М. Токар, Рочестер	8.00	М. Лободяк, Мейсон Сіті	2.00
О. Вусько, Парма	7.00	К. Лонкевич, Вронкс	2.00
И. Медріч, Янгставн	7.00	К. Лукач, Вілкес Вер	2.00
М. Пасічняк, Данкірк	7.00	М. Мазур, Філядельфія	2.00
М. Рачкевич, Чикаго	7.00	С. Мазуряк, Детройт	2.00
И. Стеткевич, Ділрей, Віч	7.00	В. Мандюк, Ірвінгтон	2.00
С. Решетар, Гекенсак	5.00	О. Матківський, Вотерпліт	2.00
Л. Храплива, Ню Йорк	5.00	Н. Мерена, Джансон Сіті	2.00
І. Чопко, Елмайра	5.00	Д. Мозіль, Клівленд	2.00
С. Яц, Ракавей Парк	5.00	І. Музика, Філядельфія	2.00
В. Угринчук, Нюарк	4.00	А. Овад, Чикаго	2.00
Н. Василюк, Ню Врансвік	3.00	Н. Оленчук, Зейнесвілл	2.00
Д-р П. Т. Демус, Мокена	3.00	І. Олійник, Савт Дірфілд	2.00
Д. Дуллеба, Провіденс	3.00	Г. Онищак, Чикаго	2.00
С. Льорх, Вруклин	3.00	М. Оршуляк, Пукінсі	2.00
А. Варапик, Джансон Сіті	2.00	Г. Осипів, Інґелвуд	2.00
Л. Вац, Чикаго	2.00	П. Палашевський, Гаррісбург	2.00
А. Веднарж, Трой	2.00	М. Перекрест, Джефферсон	2.00
А. Верлік, Тамарак	2.00	Д. Д. Пищ, Вирлінгтон	2.00
М. Войсюк, Вруклин	2.00	О. Полатайко, Піттсбург	2.00
В. Божемський, Тінек	2.00	І. Попович, Клівленд	2.00
В. Волоший, Стретфорд	2.00	І. Прийма, Палм Віч	2.00
А. Вялюк, Вегревілл	2.00	І. Решетилович, Детройт	2.00
С. Василенко, Фенікс	2.00	О. Рибалт, Янгставн	2.00
А. Васинчук, Лейк Форест	2.00	В. Рудницький, Ню Йорк	2.00
Е. Вацук, Торонто	2.00	Т. Сайдак, Ню Йорк	2.00
М. Вербінський, Клівленд	2.00	В. Сенежак, Вест Орандж	2.00
М. Винничок, Фенікс	2.00	С. Сенишин, Драмгеллер	2.00
І. Віщур, Детройт	2.00	П. Сиротюк, Трентон	2.00
В. Гасвський, Парма	2.00	Л. Хомко, Волнат	2.00
М. Гук, Ст. Пол	2.00	М. Хруль, С. Рівер	2.00
С. Геба, Ляшін	2.00	Р. Чайковський, Ст. Кетринсн	2.00
Д-р В. П. Герент, Вест Гартфорт	2.00	К. Шпікула, Філядельфія	2.00
А. Гнип, Франклін	2.00	М. Шпон, Ірі	2.00
Ю. Дмитрук, Рочестер	2.00	о. С. Шадинський, Філядельфія	2.00
В. Дорощук, Вруклин	2.00	І. Вардинець, Детройт	1.00
М. Дрозд, Піттсбург	2.00	о. Ю. Гулей, Александрія	1.00
Ю. Дутко, Асторія	2.00	Т. Ільницький, Філядельфія	1.00
І. В. Іванчук, Мортон Гров	2.00	П. Капітула, Йонкерс	1.00
С. Желяцькі, Вест Петерсон	2.00	С. Кіт Монтреаль	1.00
М. Захарясевич, Ветерфілд	2.00	В. Маріяш, Дірборн Гайтс	1.00
Л. Зобнів, Вінгемтон	2.00	О. Масюкевич, Ню Йорк	1.00
С. Золя, Детройт	2.00	С. Панчак, Воффало	1.00
Д-р Д. Капітан, Рочестер	2.00	С. Подольський, Асторія	1.00
Н. Кітвіс, Ірвінгтон	2.00	І. Стриховський, Н. Меррік	1.00
М. Ковальчук, Честер	2.00	М. Шиян, Парма	1.00
М. Костів, Гардена	2.00		

Великий пластовий фільм

Ню Йорк.— В суботу 17-го березня ц.р. відбувся тут у Пластовому Домі вперше показ нового великого документарного фільму „Ювілейна Міжкрайова Ювілейна Зустріч 1962". Інж. Михайло Пежанський, який кермував фільмуванням, навів у вступному слові фрагменти зі задуманої первісно доповіді на тему „Тернистий шлях українського пластового фільму", з нав'язанням до його початків з-перед докладно 45 років, коли-то піонером Пластового фільму був Юліян Дорош. Той перший накручений вже пластовий фільм сконфіскувала і не звернула польська поліція у Львові; пізніший кольоровий фільм знищено в німецькій лябораторії у Міттенвальді (згодом дещо відремонтував його Роман Савицький); авто фільмової експедиції розбилося у Відні, — такі й подібні прикрі пригоди пластового фільму склалися на його тернистий шлях.

Світлини з Ювілейної Зустрічі на Вовчій Тропі у 1962 році робили чотири особи: М. Витягловський, Я. Кулинич, М. Пежанський і Р. Савицький — це були десятки тисяч стіп сфільмованої стрічки, що їх треба було сеґреґувати, — дбати, щоб окремі сцени не повторялися, треба було підкласти музичну ілюстрацію, згармонізувати і синхронізувати виготовлений монтаж довжиною 3 000 стіп, час висвітлювання якого триває 80 хвилин. Ту велетенську роботу пробив Роман Савицький. Він сам доповнив завваги М. Пежанського, з'ясувавши, які були труднощі у підібранні відповідного співочо-музичного ілюстраційного матеріялу та із гармонізуванням його з пояснювальним текстом, що його склала мати того фахівця — п-і Іванна Савицька-Мусій. Роман Савицький промовчав, що він мусів вміжчасі виконувати військову службу, працювати заробітково і мав прерізні обов'язки батька родини, тому міг присвячуватися тій праці тільки доривочно, буквально ночами. Тому той фільм готовий щойно тепер.

Проте його документарна і мистецька вартість не зменшилася. На розданій глядачам програмі сказано: „Завданням фільму було посдати особливості подій Зустрічі із узагальненням пластової ідеології та передати їх методою сучасного кіно". Це завдання вдалося напрочуд. Власне найперше мило вражає ідейна сторінка фільму — він ідеалістичний, погідний, оптимістичний, патріотичний і — завдяки багатій співочо-музичній ілюстрації — мелодійний. Багато місця віддано природі — чудовій околиці Вовчої Тропи в Іст Четгемі, Н.Й.; вплетено туди квіти і пташиний спів. Масові сцени пластунів і пластунок переплітано сценами з окремими особами. Особливо зворушливо бачити там постаті померлих в міжчасі президента д-ра Степана Витвицького, генерала О. Загродського, п-і Цьопи Паліїв... Образи ясні, виразні, звук чистий. Очевидно, не можна характеризувати той фільм такими прикметниками, як „досконалий, бездоганний" і т.п., але це фільм уже на мистецькому рівні, один з найкращих документарних фільмів, що їх накручено у вільному світі.

Реставрування оригінальної плівки, усунення рисок і чищення, озвучення фільму й остаточну кольорову копію роблено у трьох американських лябораторіях в Ню Йорку. Звукозапис коментаря переведено в студії „Голосу Америки" у Вашингтоні з допомогою дикторів Юрія Денисенка та Марти Галій.

На тій, так мовити, прем'єрі фільму були приявні тільки пластові сеньйори і невеликий гурт запрошених гостей. Заповіджено висвітлювання його по різних пластових станицях і для ширшої публіки. Фільм вартий того. Павло Дорожинський, який коротким словом закінчив той вечір, дякував творцям фільму, в першу чергу Романові Савицькому, за вкладені труд і фахове знання.

і.к-н.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА 100 РОКІВ БУДУЄ СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА НАЙТРИВКІШИХ ОСНОВАХ НАУКИ, ЗНАННЯ І ПРАВДИ. ДОПОМОЖІМО ЙОМУ В ЦЬОМУ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ НА ЙОГО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД!

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

Відзначення сторіччя НТШ у Вашингтоні

Щоб вшанувати сторіччя Наукового Т-ва ім. Шевченка, Осередок НТШ у Вашингтоні, Д.К., улаштував в неділю 18 березня ц.р. наукову конференцію.

Конференція відбулася у приміщенні Мерилендського університету між 3-ою і 7-ою год. по полудні. Доповідали: інж. Іван Сось — „Застосування сателітів в інвентурі ресурсів Землі"; о. д-р Василь Макух — „Антропологічно-етична проблема у Григорія Сковороди"; д-р Петро Оришкевич – „Міжнародна праця над усталенням географічних назв України"; д-р Ігор Масник — „Прогностика терапії рака грудей".

По кожній доповіді, що тривала приблизно пів години, відбувалася дискусія. Конференцією проводив голова Осередку д-р Ю. Старосольський на зміну з о. д-ром М. Войнаром ,заступ. голови Осередку. На конференції були присутні 42 особи.

Бенкетом з мистецькою програмою, який плянується на осінь, задумує Осередок НТШ у Вашингтоні закінчити ювілейні святкування сторіччя Матірного Товариства.

Іларіон Калиневич

Польський лідер заявляється за незалежністю України

(Закінчення зі стор. 1-ої)

залежности України. Одна з них, репрезентована Національною Партією (Строництво Народове, визначним представником якого був Роман Дмовський), „є історично обтяжена незаперечним фактом, що протягом століть українські землі були предметом польської експансії та кольонізації. За вийнятком одного поважного намагання довести до польсько-українського союзу (договір в Гадячі з 16 вересня 1658 р), польсько-українські відносини були ні менше ні більше тільки одним безперервним ланцюгом воєн, польських намагань на українські землі та їх поділу між Польщею та Росією..." До другої політичної школи належали в передвоєнній Польщі та належать тепер на еміграції „група пілсудчиків та ліберальні й демократичні партії (центр та ліві групи), а саме: Польська Селянська Партія, Польська Соціялістична Партія та Демократична Партія..." С. Корбонський цитує цілий ряд фактів відносно намагання цієї другої групи до поліпшення польсько-українських відносин в передвоєнній Польщі та тепер на еміграції. Автор закликає до ближчої співпраці між поляками й українцями в діяспорі в напрямі осягнення спільної мети — незалежности України і Польщі.

Ірена Подюк

(посмертна згадка)

Знеможена довгою недугою Ірена Подюк останні роки життя мусіла проводити в хаті, не маючи змоги зустрічати своїх приятелів, яких мала у своєму житті так багато. І хоча в цих роках ми її не бачили, то знали, що вона є ще між нами. Та коли рознеслась у нашій громаді болюча вістка, що п-і Ірена Подюк залишила нас назавше, то невимовний біль і смуток огорнув усіх, що її знали і всі відчули невіджалувану втрату. Смерть вирвала з-поміж нас особу непересічних прикмет і чеснот. У звичайній розмові із Покійною відчувалося відразу її аристократизм духа, непересічну інтелігенцію. Серце її було виповнене завжди неперевершеною шляхетністю і добротою.

Наша громада дуже чисельно взяла участь у панахидах, на Службі Божій у церкві і у похоронному супроводі на кладовище. В церкві прощав Покійну о. шамбелян В. Середович і о. Пилип Бумбар. Вірні жертвували за її душу багато Служб Божих.

Опісля відбулися в Українськім Народнім Домі жалібні сходини, якими проводив Михайло Середович. Під час тризни виголошено кілька прощальних промов. І так: М. Середович прощав Покійну від ОДВУ і „Самопомочі", д-р Іван Гвозда від Відділу УККА, Ярослава Гудзяк від Відділу СУА, Іван Пігуляк від ширшого громадянства, Орест Грицик від СУМА, мґр Ілля Городецький від Т-ва за Патріярхат і Микола Павлів від Організацій Визвольного Фронту; від родини Покійної промовляв ред. Я. Заремба; від родини Клюфасів промовляв д-р М. Клюфас. На кінці подякував усім, що віддали останню прислугу Покійній, д-р Іван Подюк, муж померлої Ірени.

Ірена Подюк походила із старого священичого і шляхецького роду Зарембів. Дідо її о. Еміліян Заремба мусів утікати з Холмщини до Галичини, щоб уникнути переслідувань УКЦеркви перед царатом. Покійна народилась у 1905 р. в селі Германові, біля Львова, на маєтках князя Сапіги, де її батько був головним управителем. Середню освіту розпочала у Станиславові, а матуру склала у Львові в 1923 році. Пізніше родина Зарембів жила у Белелуї біля Снятина, де батько Покійної був управителем мастку Наукового Т-ва ім Шевченка. У 1925 році вийшла заміж за д-ра Івана Подюка. На весіллі молодих виголосив знаменну промову Василь Стефаник, якого близьким приятелем і домашнім лікарем в майбутньому став д-р Іван Подюк. Від 1929 року проживала Покійна у Сватині і там ділила веселі і сумні хвилини у професійному і суспільно-громадському житті свого чоловіка. У 1944 році залишили п-во Подюки з донечкою Галиною рідні землі і після скитання по таборах прибули в 1949 р. до ЗСА. Спочатку осіли в Гадсоні, а від 1952 р. в Сиракюзах. І тут в Сиракюзах, 31го січня 1973 р. закінчила Покійна свій життьовий шлях, виповняючи його як українська жінка-громадянка і як примірна мати — чесно і гідно.

Михайло Середович

КОЛИШНІЙ ПРЕМ'ЄР КАМБОДЖІ СІРІК МАТАК ЗАЯВИВ у пресовому інтерв'ю, що він знаходиться насправді під домашнім арештом і що його дім оточений вояками. Він твердить, що теперішній президент маршал Лон Ноль, з яким він, Сірік Матак разом переводив державний переворот проти Нородома Сіанука, втратив авторитет, впливи й симпатії в народі і що його режим тільки промощує шлях комунізмові.

Замість квітів на могилу

бл. п. Михайла Почтара

Приятелі і Знайомі зложили:

1. НА ВИХОВНІ ЦІЛІ СУМА: по 50 дол. — Роман Почтар і д-р Орест і Рома Яхторович; 35 дол. — Едісон Інженірінг Девр.; по 25 дол. — Іван і Теодора Кульщицькі, Марія, Іван і Зіна Королех, Слава і Василь Гнатів; по 20 дол. — Іван Генсьор, Евген Гановський, Петро Козира, Людвик Мигаль, Іван Макар, Василь і Юлія Ващенко, Ева і Роберт Елісон, Лев і Люба Козак, Дам'ян і Анна Ярко; 15 дол. — Настя Шендрик; по 10 дол. — Василь Пащак, Йосиф Кріса, Оленець Михайло, Володимир Терещук, Петро Гудзоватий, Михайло Федчук, Марко Гаврищ, Марійн Кормило, В. Цьорніта, Михайло Заверуха, О. Яцусь, Марія і Степан Хемич, Мирослав Шміґель, інж. Микола Семанишин, мґр. Ярослав Рак, А. і Ф. Луцишин, В. Кульматицький, Ковалевський, Теодор Чих, Микола Палешицький, Микола Красноконний, Теодор Овчарів, Степан Макар, О. Данчук, М. Кизима, Антін Шубак, Іванка і Юрій Коноців, Степан Стрільчук, Григорій Цебрій; по 7 дол. — Василь Татаренко, Гопачинський Степан; по 5 дол. — Борис Процюк, Методій Медюх, Василь Химера, Василь Кучеравський, Курилька Степан, Володимир Костик, Теодор Олещук, С. Вожаківський, Ярослав Петрик, Володимир Мартинець, Юрій Кифчак, Баб'як Павло, Ілько Борис, Микола Борис, Надія Почтар, Параска Ліховецька, Роберт Глісон, Андрій Андріюк, Михайлина Притула, Сорока, Солодчук, Барбадин, Дзіман, Василь Цимайко, Григорій Бура, Б. Скороход, М. Ковалівська; 2 дол. — Петро Вовчук.

2. НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ „КРИЛАТІ": 20 дол. — Володимир Шудан; по 10 дол. — Г. Гаркач з Родиною, Г. Головка з Родиною, Степан Кавка, Григорій Кухарчук, М. Яремко з Дружиною; по 5 дол. — Василь Мудрак, Микола Погліді, Іван Олінець, Михайло Моцьо, Роман Вохняк, Мирослав Гейшин, Лев Кусяка.

3. НА ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА: 20 дол. — інж. Василь Лагошняк.

ГОЛОВНА УПРАВА СУМА

З приводу несподіваної смерти

бл. п. Володимира Чорнодольського

голови УККА — Відділ Балтімор,

на руки ВП. Панів Василя Татчина, заступника голови Балтіморського Відділу УККА, та Василя Коржа, скарбника Балтіморського Відділу ОЄВУА, добровільні пожертви в сумі 760 долярів зложили:

1. НА ФОНД БЕАТИФІКАЦІЇ СЛУГИ БОЖОГО МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО:

По 50 дол.: Галя і Михайло Кузьмінські, мґр. Андрій й Люба Чорнодольські.
По 25 дол.: д-р Мирослав і мґр. Марія Лібери.
По 20 дол.: інж. Юрій і Марія Галущинські, З. і С. Галяревичі, мґр. Остап і мґр. Мирослава Гуки, Юрій і Адріян Гуки, інж. Володимир і Ірена Шки, Богдан і Анна Сатурські, д-р Галя Скорецька, д-р Ярослав і Лідія Шав'яки.
По 10 дол.: Василь і Стефанія Татчини.
По 5 дол.: Марія Голубовичева. Разом: $300.00

2. НА ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ":

По 10 дол.: С. Басараб, Надія Кізюк, мґр. Ірена Мриц, інж. Михайло і Люба Пежанські, Дмитро і Лариса Пенцаки, д-р Володимир і інж. Стефанія Пушкарі, Андрій Чорний.
По 5 дол.: Мґр. Іван Базарко, Михайло Кравчик, Петро Мудрий, Степан Поліщук, Теофіль Попович, Андрій Радь, Стефанія Маньовська-Сомерджан, Степан Сирницький, Микола Турик, Теодор Хай, проф. Михайло Хома, Михайло Хомащак, мґр. Теодор Царик, Микола Яремко.
По 3 дол.: Олекса Дуда.
По 2.50 дол.: Адам Цадин.
По 2.00 дол.: Софрон Гамкевич, Анна Гой, Василь Олексюк, Іван Радь, Євген Шавалта.
По 1.00 дол.: Теодор Козорій. Разом: $156.50

3. НА НТШ:

По 10 дол.: д-р Омелян Дерій, В. і О. Коржі, інж. М. і Х. Лисобей, Д. і Г. Пігецькі.
По 5 дол.: А. і М. Булавки, М. Вацлавів, Ю. і К. Горобійовські, З. Гой, майор П. Калиновський, І. і Т. Коржі, Юстина Корж, М. Котик, д-р Ст. Курилюс, О. Лазарко, І. і Л. Марковські, Б. і А. Мельники, Володимир Романовський, ген. Петро Самутин, Я. і І. Сушки, М. і А. Тим'юки.
По 3 дол.: М. Турик.
По 2 дол.: М. Надозірна. Разом: $125.00

4. НА УВУ:

По 25 дол.: д-р Дмитро і д-р Дарія Коструб'яки.
По 20 дол.: інж. Богдан і Богданна Саламахи.
По 10 дол.: інж. Любомир і Анна Коцюби, д-р А. Леміщка, мґр. Володимира Михайлів, д-р Борис і Марія Ржепецькі.
По 5 дол.: Володимир Стельмах.
По 2.50 дол.: Адам Цадин. Разом: $92.50

5. НА СУСПІЛЬНУ СЛУЖБУ ОЄВУА:

По 20 дол.: Зеня Комарянська.
По 10 дол.: інж. Богдан Булавка, Віктор і мґр. Арета Нагорні, д-р Кость Папьківський, д-р Роберт і мґр. Марійка Уляновичі.
По 5 дол.: Клим Баб'як, інж. Олег і Леся Булавки.
По 2 дол.: Едвард Роговскі, Іванна Хмілевська, Н. Н. Разом: $76.00

6. НА ПЛАСТОВИЙ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД:

По 10 дол.: Роман Коструб'як. Разом: $10.00

Родина Покійного висловлює сердечну подяку всім Жертводавцям. Щире спасибі обом ВП. Панам збірщикам за їхній труд.

✝

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, Приятелями й Знайомими, що 26-го лютого 1973 року несподівано на удар серця, відійшов у Вічність, на 71-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, ДІДО і ШВАГЕР, б. актор українських театрів, співак-тенор, хорунжий Армії УНР і б. учасник Визвольних Змагань

бл. п. АНДРІЙ ГАРКАВИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ і ПОХОРОН відбулися 3-го березня 1973 року з Православної Катедри св. Володимира в Філядельфії, Па. на Український Православний Цвинтар-Пантеон у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина МАРІЯ
сестри: УЛЯНА, ВАРВАРА і ГАЛИНА з Родинами
брат ВАСИЛЬ з Родиною
кузини: Всч. о. МИРОСЛАВ ОЛЕШКО і СТЕПАН ОЛЕШКО з Родинами
шваґри: ІВАН ДРУШЛЯКІВСЬКИЙ, ВОЛОДИМИР РУМІНСЬКИЙ, ПЕТРО РУМІНСЬКИЙ, АННА РУМІНСЬКА з Родинами
сестрінок ВОЛОДИМИР МИРОНОВИЧ з Родиною
та ближча і дальша Родина в Україні

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА і БАТЬКА

бл. п. Д-ра ІВАНА РИЖІЯ

відправляться

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в Церкві СВ. ПЕТРА і ПАВЛА в КЛІВЛЕНДІ;
в Церкві СВ. ВОЛОДИМИРА в ПАРМІ, Огайо;
в Церкві СВ. АНДРІЯ в БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

Просимо про молитви за душу Покійного.

Опечалені

ДРУЖИНА і СИН

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. проф. д-ра Сави Никифоряка

старшини УСС і УГА та громадського діяча — учасники похорону 28-го лютого ц. р. зложили на Дар Інвалідам і хворим [illegible]:

по 25.00 дол. — Іларійон Чолган;
по 20.00 дол. — Роман і Люба Раковські, Мирон Чолган, Роман і Марія Борковські, Мелітія і Марія Цховалис, Михайло і Ірина Мороз;
по 15.00 дол. — Михайло і Люба Смик, Зенко і Люба Цховалис;
по 10.00 дол. — Михайло Лисогір, Роман і Марта Данилюк, Володимир і Іванна Чарські, Галадія Ратич-Дмитерко, Ярослав і Марія Вижницькі, Мирон і Ярослава Левицькі, Олесь і Неоніла Косак, Евген і Марія Майковські, Ярослав і Ольга Никифорак, Іван і Ольга Труш, Йосиф Гірняк, Петро Постолюк, Роман і Дарія Горнич, Григорій Яремчук;
по 5.00 дол. — Ярослава Салик, Емілія Репер, Роман Гасцький, Богдан і Ольга Фостяк, Катерина Мокалюк і Марта Тарнавська.

За переведення збірки щиро дякуємо Побратимові Григорієві Яремчук та складаємо окрему подяку всім ВП. Жертводавцям за щедрі пожертви.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

В пам'ять моїх Дорогих і Незабутніх Приятелів

бл. п. ДАНИЛА, КЛЯВДІЇ і ОЛІ КВАСНИЦЬ

складаю 20.00 долярів на Ювілейний Фонд НТШ.

Марія КІВАЦЬКА

У світлу пам'ять Мужа

сл. п. ГРИГОРІЯ САЛЮКА

складає других 100.00 долярів на Ювілейний Фонд НТШ в ЗСА.

Джерсі Сіті, Н. Дж. Клявдія Т. САЛЮК

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. АНГЕЛИНИ КОСАНОВСЬКОЇ

складають суму 25.00 долярів на цілі НТШ в ЗСА

Линденгілл, Н. Й. Станіслава і д-р Ірена ГРЕБЕНЯК

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Свата

сл. п. мґра КОНСТАНТИНА ЛИСКА

на видання Кодексу Українських Народних Мелодій 10.00 долярів зложила

Софія НЕДІЛЬСЬКА

КОМУНІКАТ Ч. 2

Звертаємось до Вас, Шановні Земляки Зборівщини, в справі видання книжки, яку ще перед десяти роками започаткував покійний Осип Маланчук разом з невеличким гуртом його співробітників. Просимо пересилати на подані адреси Ваші спомини про громадське життя цих місцевостей, у яких Ви жили до часу виїзду поза межі України.

Три основні статті, що мають творити хребет цієї книжки, а саме:

1) Географічно-економічний нарис Зборівщини, 2) її історичне минуле та 3) Вклад Зборівщини в українську літературу, яке опрацьовують наші відомі науковці Микола Андрусяк з Акрон, Огайо та Іван Тесля з Оттави.

В склад Редакційної Колегії входять професори: д-р Матвій Стахів (родом з Ніща, Зборівського повіту), 2) д-р Микола Андрусяк, 3) д-р Іван Тесля, 4) представник Зборівського Комітету у Ню Йорку та 5) представник Зборівського Комітету в Торонті.

Зараз йдеться про остаточне доповнення матеріялів, які остались з минулого десятиріччя та виготовлення нових, про інші місцевості Зборівщини.

Дорогі Земляки! Просимо Вас, негайно після Вашого рішення, інформувати нас, про які місцевості Зборівщини Ви приготовлятимете свої спомини.

За Комісію видання книжки про Зборівщину:

Д-р Любомир Крохмалюк, голова — Роман Терещук, секретар

Адреси:

Dr. Lubomyr Krochmaluk
175 Grenadier Rd., Toronto, Ontario, Canada M6R 1R8
Tel.: 536-5379
Mr. Roman Tereschuk
24 Meadowvale Dr., Toronto, Ont., Canada M8Y 2N8
Tel.: 239-5490

Д-р Євген Котик...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

рано на пропозицію Виборчої комісії в складі: Дмитро Вох, Володимир Білик і Григорій Бура. Окремо був переобраний голова д-р Євген Котик, якому збори влаштували овацію та вшанували вставанням з місць, і почесний член Управи Антін Шаран. Всі інші члени були обрані чи переобрані за представленим Виборчою комісією списком. Крім згаданих, до Управи увійшли: Володимир Білик і п. Жарський — заступники голови, Франц Колодій — секретар, Степан Миколишин — скарбник, Іван Цьолко — культурно-освітній референт та проф. Ясіньовський — референт преси й інформації. Члени Управи: Клявдія Салюк, Михайло Вархол, сотник Ол. Демченко, інж. Вол. Кух, Ілля Шевчук, Василь Ґела, Григорій Бура, Степан Островський, Микола Петришин, Дмитро Вох, Микола Шеремета, Антін Пубак, Євгенія Єисен, п. Левко і Петро Плака. Контрольна Комісія: Володимир Карий, Дмитро Дидик і п. Гайдук. Товариський суд: А. Драґан, інж. Кравчук і пані Гаврилюк. Зборами проводили на зміну А. Драґан і Іван Цьолко, секретарював проф. Ясеньовський.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ІДОЛ МОЛОДІ АРТИСТ - СПІВАК ІЗ АНГЛІЇ Джон Леннон, один із найбільш колись відомих „біттлів", дістав попередження від американської поліції, що він повинен до 2 місяців залишити територію ЗСА. Головна причина — Леннон був замішаний в справу з наркотиками в Англії і його там судили. Дружина Леннона Йоко Оно може залишитися жити в Америці, якщо того забажає.

ЖАК ШАБАН ДЕЛЬМА ЗАЯВИВ у Парижі, що він не кандидує на пост голови нового французького парляменту. Він був впродовж трьох років французьким прем'єром. У своїй заяві з-перед двох днів він виразно натякнув, що не виключає своєї кандидатури на президента Франції у 1976 році.

РЯТУЮТЬСЯ ЯК МОЖУТЬ...

У селі Томашпіль на Вінничині керівник фарми, вже знятий із посади, давав селянам племінні колгоспні телиці в обмін за звичайну, не расову худобу. Як подано в „Радянській Україні" з 15 березня, „вказані факти відповідали дійсності". Не відомо, що сталося з керівником фарми. Голова колгоспу „зобов'язаний в найкоротший строк виправити становище" — він має забрати в людей племінних телиць, а людям повернути їхню приватну худобу, яка опинилася в колгоспі. Корова породиста дає більше молока, тому й відбувався розкритий „обмін".

Українці перемагають у відбиванкових змаганнях в Міннеаполісі

Сезон відбиванки метрополітальної округи Міннеаполісу закінчився 2 березня ц.р. У змаганнях брали участь 40 дружин, в тому числі дві українські: "Ukrainians" та "Ukrainian Rockets". Вони обидві ввійшли до фінальних компетицій, в яких змагалося вісім найкращих дружин. Після завзятих змагань українські дружини стали переможцями: „Українці", зайнявши перше місце, а „Українські Ракети" — друге.

Дружина „Українці", успішно захистивши чемпіонат метрополітальної округи, внедовзі буде захищати титул чемпіона відбиванки стейту Міннесота. Склад дружини: Павло Бреславець, Дмитро Димитрій, Юрко Геліцінський, Володимир Коноплів, Богдан Крамарчук, Мирослав Павлишин, Юрко Пасічник, Леонід Рябокінь (капітан), Олександер Цареградський.

Дружину „Українські Ракети" створено лише рік тому. Завдяки наполегливій праці та впертому тренуванні ця молода дружина, перемігши 38 досвідчених опонентів, вийшла на друге місце. Її склад: Володимир Вдовичин — капітан, Богдан Гусак, Любомир Іваскевич, Андрій Каркоць, Юрко Кравець, Богдан Мандибур, Роман Смулка, Василь Щербаненко.

Перемогами обидві українські дружини здобули право репрезентувати Міннеаполіс у волейбольному турнаменті стейту Міннесота, який починається 14 квітня ц.р.

-лр.

ВІСТІ З „ТРИЗУБА"

У великому ш а х о вому турнірі, який відбувся 21 і 22-го січня у Кінґ оф Прашша з участю около 200 шахістів з різних стейтів Америки перше місце і грошову нагороду здобули три змагуни (по 4 1/2 п. кожний).

Одним з цих трьох був ланковий шахів „Тризуба" Сидір Новаківський. Шахіст „Тризуба" Борис Бачинський, який провадив впродовж змагань — несподівано програв майже виграну партію до першуна з Вашинґтону. Його льоката в першій десятці є теж гарним успіхом для молодого Бориса.

У неділю 11-го лютого учні „Тризуба" програли змагання за чашу проти Джермен - Ґанґерісис вислідом 0:2 і відпали від дальших гор. Змагання за індивідуальну першість УСО „Тризуб" продовжуються. Участь у них беруть 16 шахістів.

У суботу 10-го лютого Пво Труші, активні члени „Тризуба" відзначили срібний ювілей подружнього життя. Від УСО „Тризуб" склали ім побажання С. Бриндзей і Р. Пазуняк.

Довголітній а к т и вний член УСО „Тризуб" і колишній член Управи Микола Швець поважно хворий і лікується в Джермантавн шпиталі. Спортова Рада УСО „Тризуб" й уся спортова громада бажає п. Миколі скорого видужання.

Ще чотири змагання розіграє „Тризуб" за мистецтво ліги, а саме:

4-го березня проти Ґунґерії в Ню Йорку; 11-го березня проти Елізабет у Філядельфії; 25-го березня проти Інтер. Джуліяна в Ню Йорку; 1-го квітня проти Клярксгави у Філядельфії.

М. С.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

СУБОТА, 31-го БЕРЕЗНЯ 1973 р.

БРІСТОЛ, Па. Річні загальні збори Т-ва Просвіта 362-ий Відд. в Укр. Клюбі при 111 Фільморе вул. На порядку нарад: звіти Управи, дискусія та вибір нової Управи і Контр. Комісії. На зборах буде голова Філядельфійської Союзової Округи гол. радний Степан Гавриш. По нарадх відбудеться перекуска-гостина. — Й. Осередчук, гол., Ф. Петрик, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва Верховина 184 Відд. о 4-ій год. по пол. у приміщенні ОУА „Самопоміч, 98 Друга Евеню. На порядку нарад звітування і вибір нового уряду Відділу. Проситься членів про участь. — П. Содоль-Зілинський, предс., Б. Ластовецький, секр.

НЕДІЛЯ, 1-го КВІТНЯ 1973 р.

ТОРОНТО, Онт., Канада. Річні загальні збори Б-ва ім. Митр. А. Шептицького 408 Відд. о год. 3-ій по пол. в залі церкви св. Покрова при 30 Лідс вул. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1973 р. Проситься членство прибути. — о. В. Жолкевич, заст. гол., І. Курман, фін. секр.

ОМАГА, Небраска. Річні загальні збори Т-ва Згода 354 Відд. о год. 11-ій ранку, зараз по Сл. Божій в залі під церквою при 16 Марга вул. На порядку: звіти Управи і К. Комісії та вибір нової на 1973 р. Якщо на означений час, не явиться приписана статутом кількість членів, збори відбудуться на годину пізніше і буть правосильні. — П. Труш, предс., В. Кульчак, кас., П. Ващишин, секр.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

влаштовує

ВОСЬМІ КРАЙОВІ КРУГОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

в П'ЯТНИЦЮ і СУБОТУ
25 і 26-го травня 1973 р.
Fair Oaks Lanes
Ambridge Avenue
Fair Oaks, Pa. 15003
Тел. (412) 266-9915

В турнірі можуть брати участь лише члени УНСоюзу.

Турнір є під зарядом ABC і WIBC moral sanction.

Гарантовані нагороди на розгри чоловічих і жіночих дружин:

Чоловіча дружина
$500 1-ше місце — $300 2-ге місце
Жіноча дружина
$200 1-ше місце — $100 2-ге місце

- Доблі, сінґлі і дружини: субота, 26 травня 1973 року.
- Передбачується щонайменше одна нагорода на кожних 10 зголошень в кожній грі.
- Реченець зголошень — 29-го квітня 1973 року.
- Нагороди будуть роздані 26 травня 1973 року під час бенкету.
- Шліть завчасу свої замовлення на бенкет.

БЕНКЕТ

відбудеться в
ALIQUIPPA UNA HOME
Brodhead Rt., ALIQUIPPA, Pa.
год. 7-ма вечора

Запрошуємо до участи всі Союзові Відділи в ЗСА і Канаді.

Зголошення та за дальшими інформаціями пишіть до:

Stanley Prokopovych
95 Anthony Wayne Terr., Baden, Pa. 15005
Tel. (412) 869-2389

Ukrainian National Association
81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Tel. (201) 435-3740

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Ютика-Сиракюзи, Н. Й.

повідомляє, що

в неділю, 8-го квітня 1973 року
о год. 2:30 по пол.
в залі UKRAINIAN-AMERICAN SOCIAL CLUB
208 Canal Street, Rome, New York

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

участь у яких повинні взяти всі члени Окружної Управи, голови, секретарі, касири і конвенційні та відділові делегати наступних Відділів:

Аубурн 38, 202, 283	Ром 121
Геркімер 192	Фултон 263
Джансон Сіті 21	Сиракюзи 39, 317
Літл Фолс 330	Ютика 58, 484
Елмайра 271	

НА ПОРЯДКУ ЗБОРІВ:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад;
2. Вибір Президії;
3. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів;
4. Звіти Управи і Контрольного Комітету;
5. Дискусія над звітами;
6. Уділення довір'я уступаючій Управі;
7. Організаційні доповіді репрезентантів УНС;
8. Вибір нової Управи;
9. Плян праці, а зокрема відмічення 80-річчя „Свободи";
10. Внесення і побажання та закриття зборів.

В зборах візьмуть участь:
ЙОСИП ЛИСОГІР, головний предсідник;
ВОЛОДИМИР ЗАПАРАНЮК, гол. радний і
ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ, обласний організатор.

На збори запрошується членів УНС і ширше українське громадянство.

Після зборів відбудеться перекуска.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Володимир Запаранюк, голова — Ярослав Сенишин, секретар

Амстердам, Коговз, Трой і околиця!

В суботу, 7-го квітня 1973 року
о год. 2:00 по пол.
в домі УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ
402 — 25-та вулиця, Watervliet, N.Y.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

міст: Трой, Амстердам, Гадсон, Коговз, Вотервліт, Бродальбін і Штофільд, Масс. та околиці.

в яких розміщені Відділи чч.:
13, 57, 150, 191, 266, 476 і 477

В цих Зборах повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делегати і Представники згаданих Відділів.

ПОРЯДОК ЗБОРІВ:

1. Відкриття і вибір Президії;
2. Відчитання протоколу Зборів з 1972 р.;
3. Справоздання з діяльности Округи і її Відділів;
4. Дискусія та уділення абсолюторії уступаючій Управі;
5. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
6. Доповіді Головних Урядовців;
7. Плян праці на біжучий рік, а зокрема відмічення 80-річчя „Свободи";
8. Закриття Зборів.

В Зборах візьмуть участь:
ЙОСИП ЛИСОГІР, гол. предсідник;
ВОЛОДИМИР ЗАПАРАНЮК, гол. радний та
ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ, обласний організатор.

На Збори запрошені також всі члени УНСоюзу та загал Українського Громадянства цілої околиці.

Окружна Управа

ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ БАСЕЙНУ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ!

В неділю, 1-го квітня 1973 року
о год. 2-ій по пол.
в залі УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ СВ. ЮРІЯ
405 Front Street, Minersville, Pa.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

в яких повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делегати та Представники наступних Відділів УНСоюзу:

Бервик 164, 338	Мек Аду 7
Централія 90	Майнерсвіл 78, 129, 265
Колдейл 201	Мт. Кармел 2
Френквил 242, 382	Нортгумберленд 357
Фріленд 429	Шамокін 1
Гезлетон 85	Шенандоаг 98
Магоней Сіті 305	Ст. Клер 9, 31, 228
Магоней Плейн 365	

В ПРОГРАМІ:

1. Звіти Окружної Управи і дискусія;
2. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
3. Доповіді;
4. Обговорення і схвалення пляну праці Округи на 1973 р.

У зборах візьме участь:
ЙОСИП ЛИСОГІР, головний предсідник і
СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний і асистент керівника Організаційного Відділу.

До участи в зборах запрошені також всі Члени УНСоюзу і загал Українського Громадянства околиці.

М. Ґентош, гол. — Г. Словік, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6907. Тарзан і урурці перед загадкою

У тому часі, як інстинкт Тарзана перестерігає його, що він відкрив ще одно засекречене прибіжище змовників, замасковане, як „торговельна станиця"...

Дай мені з човна мій кріс проти слонів! Я закінчу дні Тарзана, як аґента Момбуззі, зараз тут!

Іншими разами, Тарзане, як ми приходили сюди, щоб торгувати, то брама була завжди відчинена...

...брама замкнена з-середини... тут мусить бути хтось!..